

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Mesečni prilog »Sokolska Prosveta«

God. II. ~ Broj 41.

Ljubljana,
8. oktobra
1931.

Izlazi svakog četvrtka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Francišanska ulica 6, telefon broj 2312, uprava u Narodnom domu, telefon broj 2543 - Ljubljana • Račun poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

DUSAN ŽIVKOVIĆ (Čilipi-Dubrovnik):

Sokolske čete u službi Jugoslavije

Naš vekovima napačeni narod nadčovečanskim naporima raskinuo je lance ropstva, slomio nalete krvožednih neprijatelja i u bezdan srušio sva nastojanja silnika, koji se behaju svom snagom okomili na naše pleme viteško i odvažno, samo da današnjem pokolenju zablista nova zora jugoslovenske slobode i ideala. Naša mlada jugoslovenska država, temeljeći se na mučnoj i teškoj ali slavnoj prošlosti svojjoj, ponikla je iz krvi i bedema kostiju onih sinova našega naroda, koji žrtvovali sebe za ostvarenje vekovnih snova. Vaskršnulo je novo doba života i rada i ono zahteva od nas današnjih, da, kroz nacionalnu veličinu široke slovenske duše, mislimo, radimo i stvaramo na njivi nacionalne i socijalne jednakosti svoga naroda. Nama je stavljeno u dužnost, da zamašom duhovne snage i čeličnim mišicama savladujemo sve prepreke, koje kočje pravilan razvitak i napredovanje narodnog blagostanja. Sve svoje delatnosti i sile, koje imaju najvernije da posluže interesima naroda i države, sprovođićemo najuspešnije kroz organizaciju Sokola kraljevine Jugoslavije.

Sokolske čete, koje se osnivaju među najširim slojevima naroda, dace nam najviše garancije za širenje i utvrđivanje duhovnog jedinstva u našem narodu. Pobornici te ideje zaslužni su visokog poštovanja, a sokolske čete najviše pažnje. Jer sokolske čete po selima, koje su najbliže narodnim masama, nesumnjivo će svestrano sjediniti narod dotičnoga kraja i vaspitati ga u jugoslovenskom duhu. Sledjući principima, svaki će naš državljani uvideti, da smo jedna nedeljiva duhovna celina i grandiozna kula svetilja - Jugoslavija.

Kroz Sokolstvo svi do jednoga uvideće, da su nam od najstarijih vremena do danas bile jedne želje, jedne nade, jedna krv, jedno zajedničko stradanje i težnja za slobodom i ujedinjenjem. Sokolske čete, te svetle zrake jugoslovenskog sunca, postaće najverniji čuvari tradicija jugoslovenskog plemena. One će jednoga dana zablistati sjajem velike svetlosti i obasjati sve krajeve velike naše Jugoslavije. One - sokolske čete - postaće u skoroj budućnosti žarište, odakle će se širiti sve plemenite nacionalne delatnosti u pravcu narodne solidarnosti. One će postati sveta vatra, iz koje će sinuti životvorni plamen napretka, sreće i uzvišenog oduševljenja za sva genijalna stremljenja u budućnosti. Sokolske čete su najverniji saradnici na izgrađivanju duhovnog jedinstva u jugoslovenskom narodu.

Imajući na prostranim vidicima ostvarenu zavetnu misao - Jugoslaviju - sokolske čete će svom snagom svoga duha, ljubavlju svoga srca i idealima široke slovenske duše posvetiti svoj rad, napore i stvaranja izgrađujući zdrave i krilate budućnosti pod okriljem jugoslovenskog nacionalizma i zdrave etičke duše najširih masa narodnih.

Zbog toga neka svaki iskreni državljani i ljubitelj svoga naroda bujnošću najvećeg idealiste i stvaralačkim radom najširih dimenzija stavi sve svoje sile u službu sokolskih načela, jer će se tako najdostojnije odužiti kralju, narodu i otadžbini, kao i budućim pokolenjima, koja treba od nas da naslede izrađeni nacionalizam i plemenite težnje za napredna stvaranja kroz vekove.

DIM. HADNADEV (St. Bečej):

Podizanje sokolskih domova

Da nam Sokolstvo napreduje potrebno je da imamo i uslove za to. Jedan od bitnih uslova za normalan razvitak sokolskog rada jesu sokolane. Bez njih se rad društva ne može ni zamisliti. Ima mnogo društava, gde kod članova ima mnogo dobre volje, gde ima spremnih radnika, ali nemaju mesta gde da rade. Mnogo je naših sokolana po nehigijenskim i zapuštenim prostorijama. Mnogo je takovih društava, koja životare po kojekakvim birtijama i drugim napuštenim i zapuštenim mestima, plaćajući za ove čak i zakupninu samo da bi mogla raditi.

Nedostaju nam sokolane i sokolski domovi. A oni nam trebaju isto kao i kora hleba. Kako je verniku potreban hram da se u njem moli, kako je vojniku potrebna kasarna da se u njoj vežba i nađe sklonište, isto je tako i Sokolstvu potrebna sokolana ili sokolski dom. Dok naša braća Čehoslovaci imaju i u najmanjim mestima lepe i ugledne sokolske domove, mi ih nemamo ni u našim većim centrima. Mnoga naša sedišta župa nemaju svojih domova.

Sokolski domovi podižu se sporo i teško. Podizati dom znači upotrebiti mnogo truda i energije, žrtvovati mnogo dragocenog vremena i ogromnih materijalnih sredstava. Sve je to dokaz, da se do sokolskih domova ne dolazi tako lako.

Mnoga naša društva su požurila da dodu do svojih domova. Neka su čak i prebacila sebe, te pre vremena, bez dovoljno materijalnih sredstava, dala se na podizanje sokolskih domova. I kad društvo raspolaže dovoljnim sredstvima ni onda nije lako privesti stvar kraju, a pogotovo onda, kada društvo nije dovoljno spremjeno. Kod mnogih društava će to izazvati neželjene posledice. Eto, one se javljaju već i sada kod onih društava, koja su zabrzala i prenaglila se podizanjem sokolskih domova.

No iako je podizanje domova skopčano sa tim ogromnim teškoćama, to još ne znači, da o podizanju

domova ne treba voditi brige. Naprotiv, svako društvo koje nema svoga doma treba da uloži maksimum svoga rada i svoje energije, da do njega dođe. Jer ako se na podizanju domova bude radilo svim silama, mi ćemo ih i imati, u protivnom slučaju nikada nećemo doći do njih. Ovde ćemo stoga ukratko izneti svoje mišljenje, kako da dodemo do svojih domova bez kojih ne možemo postojati.

Idealno bi bilo, kada bismo svoje domove podizali mi sami, bez pomoći drugih. Pretpostavlja se, da bi u tom slučaju mi morali biti svesni i dovoljno jaki brojno i materijalno. U tom slučaju bi se sva društva solidarno obvezala, da svakom društvu pomognu, kako bi što lakše došlo do svog vlastitog doma. Na taj način bi bratska društva pomogla jedno drugom. Ako 500 društava godišnje sa 500 Din pripomogne podizanje domova, mi bismo svake godine podigli po jedan dom sami svojom snagom. Ali kad znamo da ima društava vrlo siromašnih, onda se ovo nebi dalo izvesti. Retka su društva, koja bi mogla sama iz svojih sredstava podići dom. Radi toga smo i prinuđeni tražiti tuđu pomoć. Mogli bismo poslužiti se podizanjem zajedno na duže vreme, ali i to je dosta opasna stvar. Eto, to učinimo mnoga naša bratska društva, pa sada graju u dugu i ko zna što će još s njima biti. Zato se ni ovo ne može naročito preporučivati. Najbolje je ono što je sigurno.

Ako je sokolana uistinu ustanova za prosvetavanje omladine, njeno fizičko, moralno i nacionalno vaspitanje, ako je sokolana i kao socijalna ustanova našoj sredini i društvu toliko potrebna, da se u njoj ta sredina ili društvo podiže i razvija, onda je ta sredina odnosno društvo dužno da se stara o njenom podizanju. Prirodno je onda i to, da se svako mesto stara o svojoj sokolani i sokolskom domu.

Ako svaka opština mora starati se da u mestu podigne školsku zgradu, onda bi ona bila dužna da se stara i za podizanje sokolskog doma, jer i

on služi kao i škola podizanja i vaspitanju omladine svoga mesta. A kako sada više ne postoji plemenski Sokol, već jedinstveni, u koji mogu ući svi građani jednoga mesta, pa je prema tome i prirodno, da se svi građani odnosnog mesta treba da angažuju za podizanje sokolskog doma.

Drugim rečima, sokolske domove treba da podižu naše opštine, jer i sokolana služi u svrhe sviju njenih građana. Ovo bi bio najbolji i najsigurniji put. A to bi bila i najpravednija solucija rešenja ovoga pitanja. Neka svako sebi podiže dom!

Kod podizanja sokolskih domova kod nas nema nekog sistema niti jednoobraznosti. Društvo, koje sebi podiže dom, radi to na svoju ruku, kako ono zna i može. Pri tome se mnogo eksperimentiše, kuburi i nateže. Često puta se to i osveti društvu samom, što nije imalo pred sobom uzorak doma, ili se nije poslužilo tuđim iskustvom. Naš Savez imao bi u ovome pravcu jednu vrlo važnu zadataku.

Savez bi trebao da prikupi planove i fotografije već podignutih domova. Osnova, profil, fasada, potrebne su radi proučavanja dimenzija, uređaja, veličine i t. d. Pored tih računskih stvari, trebalo bi prikupiti podatke o svakom domu, koliko je on

stajao i koliko je u nj utrošeno, zatim kako je društvo došlo do sredstava, da li od pripomoći ili zajma, nadalje da li se dom iskoristiće samo u sokolske svrhe ili se jedan deo izdaje. Da li to rentira ili ne. Da li to služi na štetu doma i da li je celishodno izdavati jedan deo doma i dr. Da li je sadanji raspored doma zgodan i šta bi se moglo izmeniti. Jednom reči Savez bi trebao da prikupi kratak istorijat, planove i računске podatke već podignutih domova. O svemu tome Savez bi onda izdao jednu spomenicu ili album o svim sokolskim domovima u državi. Najposle Savez bi izdao i nekoliko svojih planova za manje i veće domove Sokolska društva bi ove spomenice obavezno otkupila te bi imala dragocen materijal za podlogu kod podizanja svojih domova. Naše knjižnice bi se obogatile jednom lepom i vrednom knjigom, koja bi dobro došla svakome društvu.

Naš Savez je pred izvesno vreme tražio od društava neke podatke u ovom pravcu (v. »Sokolska Prosveta«), ali mi ne znamo, u koju bi svrhu oni služili. Zato držimo, da bi Savez i u ovom pravcu trebao da uradi nešto pozitivna i to što moguće pre. To dikтира hitna potreba podizanja sokolskih domova u našem Savezu.

Svečani kroy članica

Pod gornjim naslovom objavljeni članak u br. »Sokolskom Glasniku« broj 40. svakako je prouzročio uzne-mirenje u redovima članica.

Za sastanak župskih načelnica pred zborom župskih načelnika, koji će se održati dne 17. o. m. u Beogradu, na programu je razgovor o svečanom kroyu članica.

Taj razgovor biće informativnog značaja, jer se je pokazalo, da članice ne znaju kakav mora da bude propisani kroy. Na promenu sadašnjeg, ili na uvođenje jednog drugog odnosno novog kroja, ne smemo ni pomišljati, jer u Savezu imamo već preko 300 krojeva, koje su sestre nabavile dosta teško po prvašnoj ceni od 1000 do 1200 Din i za koje delomice još i sada otplaćuju obroke.

Cena materijala se je međutim snizila na 500 Din za jedan kompletni kroy. Da li onda možemo uopće očekivati, da bi mogli za nižu cenu dobiti

bilo koji materijal, koji bi odgovarao zahtevima svečanog kroja?

O lepoti sadašnjeg kroja neka sudu svako sam - to je stvar ukusa, bilo to u pogledu ženskih bilo pak u pogledu muških krojeva. Ali pak niko ne može osporavati praktičnost kroja, jer ga možemo nositi i leti i zimi, po lepom i po slabom vremenu.

Upozoravam, da o izmeni kroja ima odlučivati jedino glavna skupština. Dva i po meseca nakon skupštine održava se već slet u Pragu. Pretpostavimo, da bi na skupštini bio prihvaćen predlog za drugi kroy, da li bi ga u tom slučaju mogle članice nabaviti još pred slet? Da bi pak troškove za kroy još više snizili, razmišljamo o tome, da li nebi bilo dobro, da sestre do sleta nabave samo suknju, bluzu i kapu, dakle bez haljetka, što bi svakako stajalo dosta manje od celog kroja.

Toliko sestrama na objašnjenje. Načelnica Saveza SKJ.

Jedno tužno sećanje

Prigodom obletnice pogibije br. gen. M. Kovačevića u Štipu

Ima ljudi, koji svoj život ispune takvom jednom velikom aktivnošću, da nas zadive i uliju nam izvesno poštovanje te se ne mogu lako zaboraviti. I ma koliko o njima govorili, nikad nije mnogo, jer uvek ima nešto novo i dobro da se kaže. Oni su predstavnici one, reklo bi se, više rase, koja vodi ili pokazuje puteve, kojima treba ići. To su pioniri, koji krče i čiste teren za sve ostale radnike narodne budućnosti, to su ličnosti, koje su se uzdigle iznad ostalih i imale smisla da rade za drugoga; to su apostoli, koji propovedaju, da je najviši zakon raditi za narod, a najviši cilj Otadžbina. U njima je veliki žar rodoljublja, koji zagrejava sve oko njih. Oni gledaju u velike daljine i jasno vide ono što drugi ne mogu videti, prelaze preko svih opasnosti i idu pravo k cilju. Celi predaju se poslovima, svim svojim bićem i sa uverenjem, koje se nije moglo pokolebati. Imajući pred očima samo dužnosti, puni su samopregora i brige za opšte stvari. Oni ili su sagorevali na vatri svojih uverenja kao Kačić, ili su se odjednom srušili oboreni prekom bolešću kao Škerlić, ili nenadano pali od taneta kakvog plaćenika kao Drašković. Njihova je sudbina tragična, jer nisu umirali običnom smrću. To su narodni mučenici, koji gube živote za svoja uverenja.

Jedan od tih bio je i pok. brat general Mika Kovačević, koji je mučki ubijen 5. septembra 1927. god. u Štipu. Četiri godine su prohujale od momenta, kada je pao kao naša najveća sokolska žrtva, vršeci neumorno svoju dužnost i kao oficir i kao nacio-

nalni radnik. Zalili smo duboko i iskreno njegovu nenadanu i tragičnu smrt, ali ga nismo prežalili. Još tinja bol u našim srcima i mi ga ne možemo zaboraviti. U bučnoj sadašnjici i brzjoj prolaznosti sadašnjice mi bi možda njegovu ličnost i zaboravili, kada nas njegova dela i njegov život nebi stalno pozivali na sećanje. Ta se sećanja neprestano obnavljaju, kad nam ponestane odlučnosti pred teškoćama, kad posustanu naše saage, kad energije hoće da se iscrpe, kad oslabi volja, kad se ugasi oduševljenje i nastupi razočaranje.

E, u tim momentima, kad nastupi kolebanje, izlazi nam pre oči njegov vedar i mio lik, pun neiserpne istrajnosti, muške odlučnosti, nesalomljive volje, apostolske vere i tople ljubavi prema Sokolstvu - lik sa dobroćudnim smeškom na usnama i blagim pogledom, koji nas miluje i bodri. Pri-mećivalo se katkada u tim detinjiskim bezazlenim očima neka tiha seta, koja je potsećala na lepu jesen, kada je nebo jasno, plavo i duboko, a vazduh nežne topline, kada je sve još u punom ritmu života, ali se studeni dah zime oseća, jer se bliže dani, kada će zima sve ovo zbrisati i zaogrnuti belim hladnim pokrivačem. Ova seta nije izvirala iz nekih tamnih neslučenih predosećanja, već je to bio otsev jedne tuđe, što se više ne radi, što se već uspehi ne postižu. »Zaostali smo mnogo, malo radimo, sporo napređujemo«, govorio je vrlo često.

U snažnom telesnom sklopu, omanjeg uzrasta, punih i dubokih grudi, razvijenih mišica - bila je smeštena jedna velika, neverovatno nežna duša

i jedno plemenito srce, osetljivo prema svačijem bolu i gotovo da ublaži svačiju bedu. Bilo je u njegovom biću nečeg samarićanskog i tu crtu njegove duše nije mogao da zakrili ni vojnički poziv, kome se bio posvetio.

Sokolstvo je u njemu imalo jednog retkog pregoaca, čiji se uticaj osećao ne samo u društvu, kome je bio starešina, već i mnogo dalje, u celoj našoj organizaciji. Njegov rad je bio smišljen i tih, tako reći nečujan, ali stalan i neprekidan. Bio je neumoran. Metod mu je bio: ubeđivanje, a to je onaj jedini put da se pojedinci pridobiju i zadrže. Čist i svetao karakter, on je privlačio i primerom prethodno svima. Kad bi ga čovek video kako je uvek u poslu, nije mogao a da se i sam ne preda poslu. Ako je ko što pogrešio, on ga je blago opominjao i popravljao, a ako neko nešto nije znao i umeo, on ga je poučio. Prema svima imao je neku očinsku brigu i staranje, da svaki izađe na pravi put, da svi budu dobri. On je bio u isto vreme učitelj i roditelj i komandant i starešina. I vojnici i Sokoli voleli su ga i poštovali.

Njegov kratak život, prekinut u najboljem dobu stvaranja, bio je dovoljno dug da ostavi jedan širok trag delanja i na bojnopolju u vreme ostvarenja nacionalnih snova i posle kada se uređivala velika narodna tekovina.

Takav lik brata generala Mike Kovačevića lebdi pred našim očima i sada, kada blagodarna Otadžbina podiže granitni spomenik svome vrlome sinu u mestu, gde se je završio njegov život. U Štipu tamo, gde još stoje ostaci našeg carovanja i trgovci naših velmođa vojvoda i čelnika podiže se spomenik novog duha i novih žrtava našeg Sokolstva - spomenik bratu Miki, vojvodi i čelniku sokolskome!

Slava Ti, nezabavljeni brate Miko! Palimo Ti ovu skromnu svećicu pred Tvojom seni na dan Tvoje mučeničke smrti, kao znak našeg bratskog sećanja. Slava Ti!

D. B.

Praktičnost mesečnih izveštaja za društvenu arhivu

Ovih dana izdala je bratska župa Osijek okružnicu u predmetu podnosańja mesečnih izveštaja uprave, načelnikstva i prosvetnog odbora.

Tom okružnicom pripisane su po 2 karte za izveštaj uprave, i po 2 karte za izveštaj načelnikstva, a istodobno pripućuje, da slede naknadno i po 2 karte za izveštaj prosvetnog odbora, te upućuje sve jedinice, da se svakog meseca imaju ispuniti po 2 karte za svaku navedenu referadu i to tako, da se po jedna ima otpremiti župi, a po jedna zadržati za društvenu arhivu.

Tim povodom ja sam sastavio drugi formular za društvenu arhivu, naime podaci su posve isti nu s tom razlikom, što bi ovakav formular imao služiti za celu godinu jedan, jer se sastoji iz jednog arka papira, a sa drzaje redomično sve mesece u godini, što držim da bi za društvenu arhivu bilo mnogo praktičnije a i preglednije nego odnosne karte.

Uvadžanjem dakle ovoga formulara nebi se diralo uopće ništa u odnosne karte, jer bi one i dalje služile za predlaganje župi.

Ovaj sastavljeni formular sa obrazloženjem predložio sam bratskoj župi u svrhu odobrenja i uvedenja. Ima u sokolskoj administraciji i još nekoliko primera, za koje bi mogao predložiti praktičniji način rada (po momu mišljenju), a naročito sam posve saglasan sa predlogom br. V. Bogičevića iz Tuzle, koji je izašao u »Sokolskom Glasniku« od 19. marta o. g. pod naslovom »Jednoobraznost administracije«, samo mi izgleda da je ovaj predlog ostao mrtva tačka, što nebi trebalo, ali držim, da će se ipak i ovo pitanje s vremenom rešiti i uvesti ta »jednoobraznost«.

Za sada se neću dalje upuštati u ove stvari, jer sam uveren, da ima i sposobnije braće, koja bi trebala da o ovome pitanju povedu reč, jer držim, da bi ovo bilo od velike koristi za sokolsku administraciju i da onda nebi bilo toliko jedinica, koje nebi udovoljavale okružnicama bratskih župa - Š. Poljarević, Koška.

ROSIIJA-FONSIER ♦ DRUŠTVO ZA OSIGURANJE I REOSIGURANJE ♦ BEOGRAD

Sokolstvo i trezvenost

Naš sokolski pokret i rad, a naročito ovdje u Slavoniji, morao bi bezuvjetno imati dodira sa trezvenjačkim organizacijama te raditi ozbiljno na širenju trezvenjačke misli u sokolskim redovima, t. j. poći za lepim primerom braće Heregovaca, jer u protivnom izgradit ćemo buduću sokolsku naraštaj na lošem temelju, koji neće moći udovoljiti potrebama sadašnjosti, a pogotovo neće moći izdržati i udovoljiti potrebama budućeg vremena. Naš veliki brat Masaryk lepo kaže i to moramo verovati, da je »budućnost treznog naroda«, a znamo i mi svi iz iskustva, da svaki čovek koji dolazi u dodir sa alkoholom i alkoholičarima, nije zdraviti je za život i borbu sposoban, već je osuđen na neuspeh i životare-

nje i ide u susret posvemašnjoj propasti. — Mi Sokoli sve to sada u ovim prilikama vidimo, a kraj toga svega i nehotice dopuštamo, da Sokolstvo i to većinom na selu, dolazi pod utecaj raznih krčmara te druge vesele braće, koja svoje veselice posle sokolskih javnih vežbi nekad i u javnosti oglašavaju. Događa se i to, da se koji sadanji sokolski starešina izveze onako neispavan i mamuran sa svojim društvom od zabave u susedno selo na rakiju i t. d., pa kad mi to sve vidimo, ne trebamo se čuditi, što kod roditelja dece ovdje opada poverenje u Sokolstvo, te što se onda na štetu Sokolstva podižu skautske i druge organizacije, koje se služe trezvenjačkim načelima. — Stari Soko.

Iz načelnništva i tehničkog odbora Saveza SKJ

Iz sednice saveznog TO

od 6. oktobra 1931.

Brat savezni načelnik izveštava, da nije obavestio br. Teodorovića o zaključku sednice TO od 29. sept. o. g., da bi kao delegat TO i načelnik Saveza učestvovao župskom sletu i takmičenju u Sarajevu, održanom 3. i 4. o. m. jer su troškovi do Sarajeva previeliki i jer savezna uprava nema raspoloživih sredstava.

Glede učestvovanja na takmičenjima olimpijade zauzelo se je gledište, da ko bude učestvovao takmičenju na olimpijadi, mora također takmičiti se i na takmičenjima za prvenstvo SSS u Pragu.

Pregled prostih vežaba, koji je bio određen za župu Skoplje i Niš za dan 25. oktobra o. g. u Skoplju, izvršile se 18. oktobra o. g. u Beogradu, jer su izdaci za put u Skoplje previeliki za slabo finansijsko stanje Saveza. Izveštaj o zaključenom jednomesečnom prednjačkom tečaju na Cetinju poslao je savezni prednjak br. Ban. Tečaj je uspeo dobro.

Skice vežaba za olimpijadu u Los Angelesu stavio je na raspolaganje br. Primožič.

Ministarstvo prosvete dostavlja na mišljenje predlog Sokolske župe Zagreb, da se izmeni uredba o filozofskom fakultetu na univerzitetu u Zagrebu u tom smislu, da se uvedu skupine za studij telovežbe u vezi sa drugim znanstvenim predmetima. O predmetu TO zauzeće svoje gledište.

Gledom na predlog jedne župe, da se imenuje predsednik ispitne komisije za župske prednjačke ispite, ponovno se naglašava, da predsednici župskih ispitnih komisija imaju biti članovi saveznog TO ili načelnštva, a to zbog toga, da se ispiti vrše po slovniku.

Raspravljalo se o predlozima za zbor župskih načelnika, koje je pred-

ložilo načelnštvo Sokolske župe Tuzla. Predlozi se tiču saveznih tečajeva, uverenja o polaganju tečajeva, učestvovanja i discipline na svesokolskom sletu u Pragu i t. d.

† Brat Leander Merc

Teško i žao nam beše svima kada čusmo, da je pratnja pokojnika zadržana do njegove večne kuće i to usled zaradne bolesti (trbušni tifus) od koje je pokojni Leander umro.

Pre početka prvoga časa sa naraštajem i članovima po smrti brata Leandera, načelnik društva održao je kratak prikaz o radu i životu pokojnika Leandera, pozvavši braću, da se u mesto venca prikupi priloga od celokupnog članstva i time pokojnik upiše za dobrotvora društva, a taj fond da se upotrebi za pomoć sirotom prednjačkim pomoćnicima za odlazak na župski sok tečaj, napominjući, da će se pokojnika kako društvo tako i pojedinac time više sećati.

Neka je slava i mir pepelu njegovu, a među nama večita uspomena! D. K.

Župa Bjelovar

RAD SOKOLSKOG DRUŠTVA U VIROVITICI.

Koliko se sokolska ideja razmahala i ukorenila u našem narodu svedoči rad i naperak Sokolskog društva u Virovitici. Taj rad Sokola počeo je tinjati već iz pretrata, kad je naš narod dočekao sunce svoje slobode i osetio njezinu veličanstvenu toplinu, a pogotovo je Sivi Soko raširio svoja krila, kad su prestale političke i plemenske trzavice i data mogućnost svima pobornicima sokolske ideje da razviju snagu i da posvete svoje sile onom idealu, koji je uvek lebdio pred očima Sokolova, idealu bratstva i ljubavi, gde ponosno brat uz brata rame uz rame kroči smelo i ne pokolebivo napred za ideju Sokolstva.

Jugoslovenski Soko postao je žarište i jaka atrakciona sila, koja je, eliminišući sve plemenske diferencije, znala ujediniti u čvrstu i neslomivu falangu sve one koji ljube ovu našu otadžbinu, i koji misle raditi za njezinu sreću i procvat, jer je stvorio u nama jedinstveno mišljenje i pravac kojim se postizava veličina našega naroda.

Pošto svrha ovome prikazu nije da opiše celokupan rad Sokola od njegova postanka, jer bi nas to predaleko zavelo, osvrnućemo se samo u najmarkantnijim potezima na rad ovog Sokolskog društva od ove godine.

Prvi javni nastup ovog društva većega opsega bio je na okružnom sletu u Belovaru. Šest stotina Sokolova i Sokolice pohitalo je tamo da na javnoj vežbi pokaže svoju snagu i manifestuje svoju volju da su spremni predano i zdušno raditi za velike sokolske ideale. Pored pešaka, pristvovalo je i 47 konjanika Sokola sa 17 članova konjičkog sokolskog naraštaja. Impozantan je bio naš nastup i redak je bio užitak gledati s kolikom su preciznošću i savršenstvom bile izvedene pojedine vežbe. Burni pljesak i klicanje posvedočilo je naš uspeh.

Virovitičko društvo predstavlja jaku organizaciju. U samoj Virovitici broji 301 člana i 42 članice, muškog naraštaja 51, a ženskog 24. Dece muške vežba 208, a ženske 25. U okružju je organizovano 19 sokolskih četa, koje se vrlo lepo razvijaju. Broje 888 muških i 41 ženskih.

Kruna sokolskog rada ove godine bila je proslava 25 godišnjice osnutka Sokolskoga društva s posvetom i razvićem novoga društvenoga barjaka, koja je obavljena na dan 16. augusta. Taj je dan izabran za proslavu, jer se tada navršavala 10 godišnjica sretne vladanja našega Velikog Kralja Aleksandra I, najvećega pobornika Sokolstva. Dobrovoljnim prilozima svojih svesnih članova nabavilo je društvo krasan barjak, na koji je stavio napis, koji obuhvata veličnu sokolsku misli: »Sokolstvom Slovenstvue«.

Neiskazano je oduševljenje među članstvom pobudila vest, da se na molbu društva izvoleo primiti kumstva barjaka najbliži sarajnik Nj. Vel. Kralja i pobornik sokolske ideje

pretседnik kr. vlade g. Petar Živković s obećanjem, da će po mogućstvu i lično prisustvovati posveti. Međutim, zaprečen važnim državnim poslovima nije mogao lično da dođe, nego je poslao svoga zastupnika vrhovnog inspektora Ministarskog saveta g. Radoslava Dunjića.

Kolika se ljubav gaji za Sokolstvo na najvišem mestu dokaz je i to, što je Nj. Vel. Kralj blagoizvoleo u ime Nj. Vis. prestolonaslednika Petra kao starešine Sokola kraljevine Jugoslavije odrediti za zastupnika komandanta štaba Osiječke div. oblasti g. Svetislava Savića. Gospodin Ministar vojske i mornarice odredio je prilikom ove proslave za svoga izaslanika g. Špiru Čakovskoga, komandanta puka Cara Dušana, a g. Ban Savske banovine g. Ervina Svugera, sreskog načelnika.

Sletske su svečanosti počele uoči dana proslave s utakmicom u lakoj atletici članova seoskih četa. Taj dan bili su dočekani gg. izaslanici starešine Nj. Vis. prestolonaslednika Petra i kuma. Na stanicu su gosti dočekani s velikim brojem članova i glazbom, a pozdravljeni su od brata starešine Franje Pušića i gradskog podnačelnika g. Weismana. Uveče je prolazila gradom ogromna povorka Sokolova s lampionima i glazbom, uz prisuće svih humanitarnih i kulturnih društava. Krasan je to bio prizor, kad su stotine i stotine Sokolova i naraštaja davale izraza svome oduševljenju ključajući našim uzvišenom Vladaocu i Jugoslaviji i pevajući nacionalne pesme.

Već u 5 sati jutro 16. avg. probudila je gradanstvo budnica sokolske glazbe, koja je išla gradom da navesti veliko slavlje. U 9 sati toga dana održane su u svim crkvama službe zahvalnice za dug život i zdravlje Velikog pokrovitelja i starešine, uz prisuće svih izaslanika.

Oko 10 sati nepregledna masa sveta hrlila je na trg pred gradski dvorac da prisustvuje svečanom činu posvete barjaka. U 11 sati ogromna povorka Sokola s naraštajem, decom, konjicom i stranim izaslanicima zauzela je srednji prostor trga svrstana u mnogobrojne redove.

Na tribuni podignutoj na ulazu u gradski dvorac stajalo je pravoslavno i rimokatoličko svećenstvo očekujući dolazak izaslanika.

Tačno u 11 sati najavljen je dolazak visokih gostiju. Odmah po njihovu dolasku objavljen je crkveni čin posvete posle čega je izaslanik kuma privezao divnu traku na steg nove zastave i održao vredno krasan govor o Sokolstvu i sokolskoj ideji, predavši Sokolu posvećeni barjak da ga nosi na ponos Sokolstva i na dobrobit Otadžbine. Na to se starešina društva brat Franjo Pušić, pozdravivši najpre Nj. Vel. Kralja i starešinu Nj. Vis. prestolonaslednika Petra u lepom govoru zahvalio kumu ističući, da će Sokolsko društvo znati uvek raditi za bratstvo i ljubav. Uto je glazba intonirala državnu himnu. Posle toga je izaslanik Nj. Vis. prestolonaslednika Petra kao starešine Sokola lepom besedom pozdravio društvo, dajući mu impuls za ustrajan rad i širenje sokolske misli. Silna masa sveta prekidala je govornike neprestano burnim pljeskom i gromkim usklikima Kralju, Prestolonasledniku i Jugoslaviji. Svečanost posvete je završena veličanstvenim defileom Sokolova.

U 1½ posle podne bio je priređen u počast izaslanika i gostiju svečani banket, kojemu je uz goste prisustvovalo preko 80 članova. — Odmah u početku je brat starešina Franjo Pušić pročitao telegrame odaslane Nj. Vel. Kralju, Prestolonasledniku i kumu, koji su bili pozdravljeni gromkim Zdravo! Kod samoga banketa nazdravljeno je Nj. Vel. Kralju, Starešini Sokola, Predsedniku kr. vlade, Ministru vojske i mornarice, Banu Savske banovine i svima gostima. Pored ostalih lepih govora koji su izrečeni, naročito se isticao divan govor, koji je izrekao direktor realne gimnazije brat Dane Smičiklas, koji je nazdravio kumu. Na taj se govor zahvalio izaslanik kuma g. Radoslav Dunjić, čiji je govor bio frenetički pozdravljen.

Aranžman banketa vodio je brat Stanko Djunić.

Posle podne u 3¼ počela je javna vežba na sletištu podignutim pred sokolanom. Velika masa sveta nagnula je na sletišta da vidi našu uzdanicu, naše Sokolove. Na tribinama bila je postavljena loža za visoke izaslanike. Sva okolišna sokolska društva i ovom društvu pripadajuće čete poslale su svoje odelce vežbača. Ukupno je nastupilo 527 vežbača.

Vežbe su bile krasno i sa razumevanjem izvedene, a naročito je udiviljenje pobudilo naraštaj konjičkog oteka, za što ide zasluga braći potpukovniku Skrinjaru, kapetanu Stanku Turku i potporučniku M. Kovačeviću.

Celokupni tehnički odbor s načelnikom bratom Lukom Čosićem na čelu pokazao je vanrednu ljubav i predanost da uvežba sve sletske vežbe i

Nabavite novu (VIII.) svesku »Sokolske knjižnice«:

E. Gangl:

TYRŠEVO SOKOLSTVO

(Tekst slovenački i srpsko-hrvatski.)

Cena komadu 3 Din.

Jugoslovenska Sokolska Matica, Ljubljana, Narodni dom.

da cela organizacija uzorno funkcioniše.

Posle javne vežbe priredena je veselica.

Rad Sokola nije prestao nego se intenzivno nastavila priredbama javnih vežbi sokolskih četa u srezu. Tako je dana 30. avg. održana javna vežba u Terezinu Polju, na kojoj je bilo 243 vežbača, od kojih 104 iz Virovitice, sa 20 članova konjice i 8 naraštajaca konjičkog oteka.

6 septembra održana je javna vežba čete Bazija, sa 132 vežbača, od kojih 106 iz Virovitice s konjičkim naraštajem. Osim toga prisustvovalo je 127 članova na proslavi rođendana Nj. Vis. prestolonaslednika Petra, a oko 20 članova na proslavi posvete Vatrogasnog doma. Društvo je bilo zastupano po svom članstvu na svim javnim vežbama svojih četa u okružju.

Od 18. avg. do 2. sept. održan je okružni prednjački tečaj, koji je polazio 11 polaznika vanjskih četa, a 18 iz Virovitice. Po završetku tečaja dobili su svi polaznici uverenja o svršenom tečaju, dok ne budu pozvani na ispit, koji će se po mogućstvu održati u Virovitici.

Prema svemu ovom kratkom prikazu vidi se, da ovo društvo vodi intenzivan rad na širenju sokolske ideje, da ga vodi ljubav i vera u siguran uspeh i sretnu budućnost. — M. D.

SOKOLSKO DRUŠTVO DAR. BRESTOVAC.

Od svoga osnutka pa do danas ovdajšnja sokolska organizacija po svom broju članova znatno napreduje. Narod u selu sve više gleda u Sokolstvu svoju vaspitnu školu telesne, duševne i moralne kulture. Agilnim radom i propagandom daruvarskog okružja, koje stoji pod tehničkim vodstvom okr. nač. br. Dušana S. Momčilevića. Sokolstvo znatno prodire u seljačke redove i sokolska društva razvijaju se u tehničkom pogledu do zamernih visina. Ovdajšnje Sokolsko društvo u svomu radu priredilo je više javnih priredbi. Jedna od najboljih manifestacija kojom je Sokolstvo u selu Brestovac pokazalo, da je verno i odano Kralju i otadžbini, bila je proslava 10 godišnjice vladanja Nj. Vel. kralja Aleksandra.

Na 15. avg. priredili su Sokoli sa ostalim humanim društvima ophod kroz sela sa bakljama i lampionima i u istoj povorci bilo je mnogo seljaka i tom prilikom burno se klicalo Kralju i Jugoslaviji. Sutradan održana je služba Božja u obe crkve. Incijativu za sve priredbe javnog karaktera uzeli su Sokoli, što je vredno istaći, da je sokolska omladina danas važan nacionalni faktor u izgradnji državne i jugoslovenske misli.

Na 8. sept. o. g. priredilo je društvo svoju prvu javnu vežbu posle 7 meseci svoga osnutka. Premda je selo Brestovac slabih saobraćajnih veza i usprkos hladnog dana, ipak na ovu javnu vežbu odazvala su se sva okolišna društva: Dežanovac, Daruvar, Končanica, Zdenici, Heregovac i Uljanik. Na mnogobrojnim kućama izveštene su bile državne zastave, a na vrlo zgodnom mestu, nalazilo se vežbalište, koje je bilo lepo iskićeno i uredeno. Članstvo je na čelu sa tajnikom Stjepanom Sanićem i odborom dočekivali goste, koji su kolima i autobusom dolazili na tu priredbu. Na vežbalištu svirala je vatrogasna glazba istog sela pod ravnanjem kapel. br. J. iz Kučere. Oko 4 sata popodne počela je javna vežba na kojoj je bilo prisutnih gledalaca oko 800, većinom seljaka. Na početku programa prisutne Sokole i publiku pozdravio je opšt. beležnik Matija Vrban, koji je u svome temperamentnom govoru istakao važnost javnih vežbi, a naročito ove, koja je po prvi put u Brestovcu i na kojoj se vidi toliki broj Sokola i seljaka. Nakon govora prešlo se na sam program.

Uz sviranje sokolske koračnice stupilo je na vežbalište oko 30 dece muške i ženske. Deca su divno izvodila vežbe sa zastavicama.

Zenski naraštaj (12) iz Daruvara, pod vodstvom sestre M. Knytl, izvodio je vrlo lepo i precizno proste vežbe.

Muški naraštaj (18) iz Končanice, pod vodstvom br. D. Beneš, izveo je proste vežbe vrlo skladno.

Pod vodstvom br. nač. A. Orc nastupilo je članstvo (10) na ručama, a od ostalih društava obrazovane su vrste za preču, ruče i konja. Članstvo je izvodilo vežbe na spravama pravilno i sa puno elegancije.

KNJIGE I LISTOVI

E. Gangl: Tyrševo Sokolstvo

U izdanju Jugoslovenske Sokolske Matice izišla je ovih dana iz stampe kao 8. broj Sokolske Knjižnice brošurica br. E. Gangla: Tyrševo Sokolstvo. — To je jedna lepa analitička studija Tyrševog Sokolstva, koju je br. Gangl održao kao uvodno predavanje na tečaju Saveznog prosvetnog odbora u Novom Sadu početkom meseca septembra.

Obilje dubokih misli i osebnijim osećaj topline, kojim auktor u zbijećenom i iscrpnom obliku prikazuje značaj i važnost Tyrševog Sokolstva, daje ovom delcu naročitu vrednost i lepotu. Tyrševo Sokolstvo, kako nam

ga prikazuje ova knjižica, otkriva nam se kao živa motorna sila, koja danas sve to snažnije i jače no ikada pokreće široki slovenski svet. Istaknuta sokolska načela u ovoj knjižici svakako će najkorisnije poslužiti svakome, i bratu i sestri, da se po njima ravnanju u svojem životu i radu — privatnom i javnom — jer iz njih izbija snaga etike i morala i ona će ih povesti pravom, sokolskom stazom, da bi postali ljudi — Sokoli, — koji će uistinu korisno poslužiti svome narodu i državi, Jugoslovenstvu i Slovenstvu, a po tome i čovečanstvu. Delec vrlo dubokim mislima i brojnim lepim citatima, to su upravo zrna, koja svojim nepretkrnutim nizom dočaravaju lepotu jednog izabranog književnog sokolskog miniaturnog mozaika. — Cena je knjižice 3 Din i naručuje se kod Jugoslovenske Sokolske Matice, Narodni dom, Ljubljana.

Župa Beograd

SOKOLSKO DRUŠTVO SMEDE-REVO.

† Brat Leander Merc.

U nedelju 27. sept. o. g. ispustio je svoju mladu dušu naš marljivi i vredni član i prednjački pomoćnik brat Leander Merc u svojoj 21. godini života.

Vest o njegovoj preranoj smrti iznenadila nas je tim pre, što je pokojnik još pre tri nedelje bio među nama u sokolani i vežbao.

Kao Soko bio je tačan u svakom pogledu i svagda kao takav znao je gde mu je mesto. Koliko je bio svečan svoje sok. dužnosti vidi se i po tome, što je ubrzo uvideo važnost prvog sok. telesnog vaspitanja te je naj-

Članice iz Daruvara izvele su vežbu na malim ručama, a ženski naraštaj iz Uljanika skokove u vis.

Članstvo iz Brestovca izvelo je pod vodstvom brata načelnika lepu devetku u dve slike, koju je publika gledala sa najvećim zadovoljstvom.

Čitavo članstvo oko (60) nastupilo je na vežbalištu uz pratnju glazbe i izvelo župске vežbe od br. M. Mudrić.

Priveden je ophod svih kategorija pod vodstvom društvenog i okružnog načelnika, kojom je prilikom govorio br. okr. nač., istakavši da je Sokolstvo u selu Brestovcu ispravno shvaćeno. Zatim je glazba otvarala državnu himnu i nakon burnih poklika Kralju i otadžbini razvila se narodna veselica.

Moralni uspeh je velik, a također i materijalni. Društvo je uspešno obučilo 20 članova u vežbačko odelo, a kani tako i dalje raditi na idejnom polju, jer se sokolskim radom kroči Jugoslovenstvu i Slovenstvu. — M. I. M.

SOKOLSKO DRUŠTVO VEL. ZDENCI.

Razviće i osvećenje društvenog barjaka.

U proslavu rođendana Nj. Vis. Prestolonaslednika Petra, starešine Sokola kraljevine Jugoslavije dne 6. sept. 1931., održana je sokolska javna vežba i osvećenje društvenog barjaka.

Osvećenju prisustvovao je delegat Nj. Vel. Kralja u zastupanju Nj. Vis. Prestolonaslednika.

Među rodoljubima mesta i okolice vladalo je već nekoliko dana unapred svečano raspoloženje i sve je nestrpljivo očekivalo taj veličanstveni sokolski čas.

U nedelju 6. sept. rano, muzika je navestila pučanstvu svečanost dana. Pre podne, iako je počelo pretiti ne vreme, sakupljala su se braća sa svih strana.

Delegat Nj. Vel. Kralja, g. pukovnik Stojanović, zastupnik kuma g. Petar Zrelec, nač. banske uprave i delegati župe stigli su autom iz Bjelovara. Dolazak delegata Nj. Vel. Kralja navestila je vojna muzika himnom.

Pred lepo urešenim slavulikom dočekali su delegate uz gruvanje prangija Sokoli s fanfantom društva Daruvar, pretstavnici vlasti, ratni dobrovoljci, školska deca, vatrogasna društva, Čehoslovačke besede i mnogo seljaka.

Delegata Nj. Vel. Kralja i zastupnika kuma pozdravio je starešina društva i mesni načelnik br. V. Dragaš. Govor delegata Nj. Vel. Kralja popraćen je burnim i oduševljenim poklicima.

Zastupnik kuma predajući zastavu starešini društva govori poruku banovu:

»Brate starešino! U ime kuma bana dr. Ive Perovića, kojega mi je čast zastupati, predajem Ti simbol neprikosnovenih ideala, sa preporukom bana i brata Tvog, da ovaj simbol vodi tebe i braću Tvoju, kako biste u miru i u ratu služili odano i predano Kralju i Otadžbini.

Drži ga uvek i u svakoj prilici visoko, ponosno i gordo, jer je ta najveća narodna svetinja, jer obeležava sav naš jugoslovenski narod od Triglava, tamo do Vardara, od Jadrana pa do Drave i Dunava, jer obeležava njegovu zajednicu, njegov suverenitet, njegove težnje i sve njegove osobine.

Čuvaj ga uvek i u svakoj prilici sa prastarom verom palih naših ratnika, jer je to zastava našeg viteškog jugoslovenskog Kralja, jugoslovenskog naroda, jugoslovenskog suvereniteta i hrabre jugoslovenske vojske. Mudrim i dalekosežnim gestom, Sokola nad Sokolima, viteškog nam Vladara i Kralja stavljena je ona u punu snagu, kao zastava čitave naše nacije, jer utelovljuje raniju hrvatsku, srpsku i slovenačku zastavu, a danas predstavlja simbol narodne naše sloge, nacionalnog našeg ujedinjenja i simbol svih pregnuća za zajedničku obranu ove naše lepe otadžbine, danas velike i ujedinjene Jugoslavije.

Zatim vezuje na barjak divno izvezenu vrpču s napisom: »Jačajmo Jugoslaviju! — Ban dr. Ivo Perović 1931.« i produžuje: »Braćo Sokolovi, g. ban, kum i brat vaše, preporučuje Vam svima, da prožeti živom nacionalnom svesti, budete uvek spremni i na okupu pod ovom svetom zastavom, u kojoj je simbolizovano naše narodno i državno jedinstvo, a za koju se lila toliko dragocena krv. Budite uvek spremni na okupu pod ovim svetim simbolom sa neslomljivom verom u uzvišenog Vladara i Kralja našega Aleksandra I.«

Svećenici (pravosl. i katolički) osvećuju zatim barjak. Po nekoliko kristoljubivih reči progovorili su paroh g. Milić i župnik g. Haluš, naročito potonji ističe patriotizmom oduševljeni rad Sokolstva za kralja i Jugoslaviju.

Nakon osvećenja starosta br. V. Dragaš odgovara na pozdrav g. delegata kuma, zahvaljujući vrlom Sokolu bratu banu dr. Ivi Peroviću, zavetujući se s braćom i sestrama, da će uvek nositi visoko i ponosno svetlo i svet sokolski barjak i pod njim smelo kročiti snagom u mišici, sokolskom

ljubavlju u srcu i pesnjom jedinstva u duši za Kralja, Sokolstvo, Jugoslaviju i Slovenstvo!

Delegati su u motku barjaka zakucali zlatne čavliče, a Sokoli mesta s bratskim društvima: Daruvar, Garešnica, Grubišno polje, Hercegovac, Ivanovoselo, Končanica, Vel. Grčevac, Vel. Pitaneja, Uljanik, Brestovac, četa Bršljanica u disciplinovanom povorci defiluju i ponosno pozdravljaju svoj sokolski barjak, s kojim na čelu povorke prođu jednim delom mesta.

U 14½ sati počela je javna vežba, koja je tehnički lepo uspeła, a bila i vrlo mnogo posećena.

Nastupili su deca m. i ž. naraštaj i naraštajke, vojnici Sokoli, članovi na spravama i u prostim vežbama, te članice svojim lepim i nežnim ritmičkim vežbama.

Završna tačka bila je divna skupina »Stvaranje Jugoslavije« uz ploutun i himnu.

Posle javne vežbe započela je zabava, a kolo poveo je delegat Nj. Vel. Kralja s gdom. sreskog načelnika g. Petrovića, g. nač. Zrelec i dr., davši time član sokolskom i narodnom veselju.

Delegatima i gostima priređena je na vežbalištu, pod zelenilom ukrašenim šatorom lepo servirana zakuska. Prema običajima nazdravio je delegatu Nj. Vel. Kralja starešina društva br. Dragaš.

Poslani su nadalje pozdravni brzojavi Nj. Vel. Kralju, zatim predsedniku vlade g. Petru Živkoviću i kumu banu bratu dr. Ivi Peroviću.

Delegat Nj. Vel. Kralja odgovarajući na zdravicu poziva Sokole, da produže svojim narodnim sokolskim radom, da jačajući svoje mišice uvek uzmogno braniti sebe i svoju vokalicu, te uvek biti spremni da na poziv Nj. Vel. Kralja, junački brane Kralja i otadžbinu, moćnu i veliku Jugoslaviju!

Govorili su još brat dr. Ivo Jelavić, g. Milić i ban, većnik brat Užek. U 21 sat održana je svečana akademija s biranim programom. Simpatije i silan pljesak odnese sestre Hercegovac svojom gracioznom i preciznom baletskom izvedbom.

Po svršenju akademiji ponovo se razvila lepa i ugodna zabava. — D.

SOKOLSKA ČETA FERDINANDOVAC.

Sokolska četa Ferdinandovac proslavila je rođendan Nj. Vis. prestolonaslednika Petra na veoma svečan način. U samom selu na mnogim zgradama bile su izvešene državne zastave.

Svečanom blagodarjenju prisustvovala je celokupna Sokolska četa te svi državni i općinski službenici, Vatrogasno društvo i mnoštvo meštana. Naveče pak četa je priredila vrlo uspešno zabavu, koja je bila od svih brojno posećena.

Zabavu je otvorio starešina br. Kazimir Šoštar svečanim govorom, a prigodno predavanje održao je br. Šebal, nakon kojega je brat starešina pročitao sledeću brzojavnu čestitku, koja je glasila:

Njegovom Kraljevskom Visočanstvu prestolonasledniku Petru — Beograd. Sokolska četa u Ferdinandovcu šalje sa današnje proslave Vašeg rođendana svome visokom Pokrovitelju iskrene i srdačne čestitke, te izrazuju svoju vernost i odanost, želeći da bi još dugo vodili naše Sokolove na ponos Jugoslavije! Živeo Prestolonaslednik i celi vladalački dom Karadorđevića! Zdravo!

Čitanje brzojavke sakupljeni pratili su oduševljenim poklicima Kralju i Prestolonasledniku.

Posle toga razvila se lepa zabava.

Dne 20. septembra priredila je četa javnu vežbu u susednoj općini Podravske Sesvete, na koju su se gradani odazvali u lepom broju, te se po hvalno izrazili o napretku čete, koja je pod vodstvom načelnika br. Miloševića lepo izvela nekoliko vežba.

Župa Celje

SOKOLSKA ČETA ORLAVAS.

Sokolska četa v Orlavasi se je v nedelju 27. septembra predstavila s svojim prvim javnim nastopom domaćinom in številnim gostom iz Savinjske doline.

Telovadba se je počela ob 15. uri na prostoru, ki ga je dal na razpoložbu brat Plaskan. Prvi so nastupili člani čete Orlavas (16) z vajami, predpisanimi za čete. Vadili so jih le malo časa, vendar se je nastop z njimi posrečilo, tembolj, ker so nastopili s temi vajami prvokrat. Člani pripadajo kmečkemu stanu in imajo čez dan obilo napornega dela, kljub temu so vadili dvojne vaje, one za čete in one za praški zlet 1932; vežbali so seveda tudi na orodju. Takšna poštvovalnost in vztrajnost zaslužita vse priznanje. Vrlji bratje iz Orlavasi so s tem izpodbili dostikrat porajajoče se predsodke, da člani, ki so zaposleni s poljskim delom, ne morejo vežbati v takem obsegu, kakor pripadniki drugih stanov v mestih in trgih. S svojim nastopom so dokazali, da zmorejjo isto in da jih v marsičem celo nadkriljujejo.

Tej točki je sledila deca z vajami brata Burje. Skupno z braslovskim društvom smo našli 32 moške in 40 ženske dece. Na obrazilh navzoćih gostov, zlasti pa staršev, se je izrazilo vidno zadovoljstvo nad tolikim številom sodelujoćih najmlajših pripadnikov naše organizacije. Vodstvo sokolske čete se prav dobro zaveda svoje naloge in je privabilo v svoj krog hvalno vredno število dece, da si tako vzgoji čez leta iskrene pobornike sokolske misli.

Proste vaje za praški zlet 1932. leta je pokazalo ženskega naraštaja 9, moškega nar. 14, 34 članice in 46 članov. Ker so s temi vajami letos že nastopali, je bila temu primerno tudi izvedba dobra in odobravanje občinstva za služeno. Vse vaje so se izvajale na štetje, ker je bila godba iz Sv. Pavla pri Preboldu kasno najeta in si ni mogla pravočasno omisliti not. Za orodje so postavili eno vrsto, ki je nastopila na drogu in bradlji. Pet gojenk braslovškega Sokola je izvajalo lepe vaje z venčki. Na koncu so mešani oddelki izvajali učinkovito skupino.

Na telovadišču zbrano članstvo, naraštaj in deca je pozdravil v vznešenem govoru starešina čete brat Kronovšek. Govoril je vsem iz srca in prav nazorno opisal namen sokolske organizacije. Dotaknil se je tudi verskega vprašanja in odločno zavraćal podtikanja izvestnih ljudi, da je Sokolstvo protiversko. Dasi so se slična hujskanja naših nasprotnikov vsedkar izjalovila, je treba ponovno poudariti, da Sokol ni nikdar odvrćal svojih pripadnikov od izpolnjevanja verskih dolžnosti. Vsakemu je v tem pogledu neovirano dana prosta pot. Naglašal je nadalje potrebo ožjih stikov med mešćanstvom in kmetijskim prebivalstvom. V tem pogledu želi še živahnijega medsebojnega delovanja in podpiranja. V imenu konjiškega sokolskega okrožja in tamošnjih čet je navzoće pozdravil brat Kolšek iz Konjice, ki je bil prvi načelnik čete. Spominjal se je težkih prilik, v katerih se je rodila četa in z ozirom na dosežene uspehe vzpodbujal navzoće k nadaljnjemu delu. Na prireditelji sta bili zastopani predvsem društvi Braslovce in Gomilsko, posetili so jo pa tudi v večjem ali manjšem številu Sokoli iz Št. Petra, Št. Pavla, Žalca, s Pećice in od drugod. Iz oddaljenih Konjic smo videli okrog 10 udeležencev. Župno upravo je zastopal brat Čepin.

V sokolski četi delujejo vsi oddelki. Župa šteje to četo med najboljše v župi. S takimi edinicami je delo prijetno. Skratka, prvi javni nastop v Orlavasi je v vsakem oziru dobro uspeł. Tudi obisk občinstva je bil velik, četudi vreme ni bilo posebno prijazno. Naj bi bil bratom in sestram srećni uspehi javni nastop v skromno priznanje za njihov trud in delo. — Župni tajnik.

Župa Karlovac

ŽUPSKE UTAKMICE.

U subotu 26. i nedelju 27. septembra dovršene su utakmice za prvenstvo župe. Prvi deo tih utakmica — utakmice na spravama — održan je prigodom župskog sleta, a sada takmićilo se samo u lakoj atletici.

U subotu održale su se utakmice za ženske kategorije, gde je nastupilo samo društvo Karlovac. Sokolsko društvo Črnomelj, koje je također takmićilo, u prvom delu utakmica naknadno je bez razloga odustalo.

Sve sestre pokazale su se kao vrlo borbene takmičarke i uspehi obzirom na nedostatak treninga radi lošeg vremena i nepoznate discipline (bacanje koplja) vrlo su dobri, ma da su rezultati u pojedinim disciplinama uz malo manje tremne mogli biti i bolji.

U višem odeljenju I. je s Vlastimila Blašković sa 32.10 bodova, II. s. Šmilja Vućelić sa 30.55 bodova, III. s. Slava Matasić sa 29.40 bodova. — U ovoj kategoriji bila je najoštija konkurencija. S. Blašković odlučila je pobedu energičnom i stilski lepom trkom na 100 m. — U nižem odeljenju I. s. Jelka Kopriva 32.60 bodova, II. s. Kaja Cikota 31.90 bodova, III. s. Vlatka Matasić 26.50 bodova. Pobjednica je pokazala veliku borbenost pri skakanju u visinu, što je i odlučilo među jednako dobrima prvom i drugom. — Istovremeno takmićile su i naraštajke Sokolskog društva Karlovac u lak. atletici, dok će na spravama takmićiti kasnije. Za razliku od članica, koje su bile sve izvan forme, naraštajke su bile vrlo dobro raspoložene i borbene. Vrlo je lepa trka bila na 60 m, gde su prve tri došle gotovo zajedno na cilj, a vreme prve s. Darinke Mamule od 9 sek. predstavlja za naše prilike vrlo dobar rezultat. I pri skakanju u visinu bila je lepa borba, gde se opet istakla s. Darinka, a da nije bilo trem mogao je i rezultat biti lepši. — Redosled u lak. atletici: I. s. Darinka Mamula 8.50, II. s. Štefica Djetešić 7.90, III. s. Milica Vujatavić 6.80 bodova.

U nedelju u 6 sati ujutro počele su utakmice članstva. U srednjem odeljenju nastupilo je samo društvo Karlovac. I. je br. Stanko Tončić sa 49.321 bodova, II. br. Dragutin Jovetić sa 34.331 bodova, III. br. Stanko Rudman

sa 30.605 bodova, IV. br. Miljenko Tošić sa 30.350 bodova. Borbu između III. i IV. odlučio je br. Rudman energičnim finišem na 1500 m u svoju korist. Dobar je rezultat br. Tončića u bacanju kugle (10.83 m), inače je prilićno zakazao. Najlepša je pak borba bila pri skakanju u visinu između braće Tončića, od kojih je mlađi nastupao izvan konkurencije kao naraštajac.

U nižem odeljenju nastupao je pored Karlovca i Ogulin. I tu je od početka od kraja bila velika borba između rutiniranih takmičara iz Ogulina i mladih ali zato borbениjih Karlovčana. I. je br. Mario Morandini (Karlovac) sa 47.737 bodova, II. br. Milić Miljenović sa 38.772 bodova, III. br. Emil Cvrzag (Ogulin) sa 37.910 bodova. Vrlo je dobar rezultat pobjednika grupe na 1500 m (5.28), Ogulinci su se pokazali kao dobri diskaši.

U kategoriji Sok. četa nastupale su čete Ozalj i Netretić I. je br. Surtić Jura (Netretić) sa 31 bodova, II. br. Bakale Dragutin (Ozalj) sa 21 bodova, III. br. Veselić Zvonimir (Netretić) sa 19.50 bodova. Vrlo je dobar rezultat pobjednika u skakanju u daljinu bez zaleta (253 cm).

Općenito su utakmice pokazale da u župi ima vrlo dobrog materijala, ali pomanjkanje vežbališta (ni Karlovac nema trkališta) i ove godine loše vreme nije dopustilo da društva sudeluju u većem broju, a i ona koja su sudelovala da se izvežbaju i da pokažu sve što mogu.

SOKOLSKO DRUŠTVO PLaški.

Dne 13. septembra o. g. održana je izvanredna skupština Sokolskog društva PLaški. Prisutni su bili delegati bratske Sokolske župe Karlovac: starešina br. Mirko Malović i statističar br. Lazar Zlatović.

Pošto je u razmeru sa brojem članova pređašnji odbor bio prevelik, izabran je odbor sa manje članova i to: starešina br. Milan Srdić, zam. star. br. Milan Dokmanović, tajnika s. Milka Popović, blagajnik br. Rade Bunjevac, zam. blag. br. Mane Kovčević, statističar br. Stjepan Strenij, načelnik br. Vilim Matijević, načelnica s. Mileva Nikolić, prosvetar br. Mojo Kosanović; odbornici: br. Svetorad Margan i br. Mirko Hoppe; zam. odb.: br. Milan Cvetičanin i br. Mladen Skorupan; revizori: br. Dragoljub Vurdelja i br. Danilo Dokmanović; sud. časti: br. Gedeon Vurdelja i br. Josip Gauš.

Govorom starešine župe Karlovac br. Malovića članovi su dobili nove pobude za sokolski rad, koji služi za napredak i snagu mile nam otadžbine. Skupština se razišla sa uverenjem, da će nova uprava uložiti sav trud, da društvo povede svrsi, koja mu je namenjena.

Župa Kragujevac

SOKOLSKO DRUŠTVO JAGODINA.

Vanredna skupština. — 20. septembra o. g. održana je vanredna skupština, na kojoj su predložena lica br. župi za popunu praznih mesta uprave: starešina br. Vučković M. Petar, svešt.; za zamenika star. br. Jevtić Milan, sudija; za predsed. prosv. odbora br. Toholj Šava, suplent; za članove uprave i zamenike: br. Ilić Rista, trg. Stokić Dušan, mehaničar, Stevanović dr. Milan, grad. lekar, Vasić Đorđe, škol. nadzornik, Stojanović Milivoje i Grujić Mileta — učitelji.

Prosvetni tečaj. Prosvetni odbor društva uredio je niz predavanja za članstvo i građanstvo radi upoznavanja sa sokolskom idejom i radom u Sokolstvu iz sokolske istorije, ideologije, organizacije, op prosvetnom radu u Sokolstvu, o ulozu Sokolstva u našem nacionalnom životu i dr. Predavaću su br. Vučković, Toholj, Čosić Velimir, Stanković Dimitrije i Stojanović Milivoje, članovi prosv. odbora.

Prvo predavanje, vrlo uspešno, održao je već prilikom same ove skupštine i to o istoriji Sokolstva br. Čosić pred znatnim brojem slušalaca. Za ovim će sledovati ostala.

Društveni prednjački tečaj. Odmah iza završetka ovih predavanja društvo priređuje svoj prvi prednjački tečaj.

Rad na podizanju doma. Društvo je sa svojim posebnim odborom za gradnju doma za dve godine stvorilo fond sa 30.000 Din. Svoj rad u ovom pravcu nije moglo razviti dalje samo radi toga što nije imalo zemljišta. Sad mu je ova želja i potreba gotovo ostvarena, jer je na njegovu molbu uprava jagodinske crkve u sednici 13. t. m. donela jednoglasno odluku, kojom poklanja zemljište u tu svrhu, koju odluku nadamo se odobriće i višje instance. Rad na ovome sad će krenuti jače.

Načelnništvo društva. — Već 5 do 6 godina društvo oskudeva u potpuno tehnički i inače potpuno spremnom licu za načelnika. Obzirom da je ovo veće mesto i jak kulturni centar, da ima osnov. školu, žen. zanatsku, gimnaziju (sad nižu, a dosad punu, kakva će do godine opet biti), Dom gluho-nemih (pre 2 godine društvo je imalo posebno odeljenje gluho-nemih vežba-

ča), večernju trgovačke omladine i, pored ostale omladine iz građanstva, što je vrlo važno, muž učiteljsko školu, neprestano se nastojalo preko svih nadležnih da se dođe do spremnog načelnika, ali bez uspeha. Interes za Sokolstvo živ je i kod omladine i građanstva, a sad je oživeo i kod učitelja i po selima. Međutim kod ovakvog stanja stvari u mestu je samo i nastavnik teles. vežbanja, koji radi u gimnaziji i učitelj. školi, koji je u nemoci ni približno da postigne uspeh u određenim mu školama po dosadašnjem načinu, a kamo li po sokolskom sistemu, koji se danas naročito traži i po samim zakonima o školama.

Uprava društva žali što samo zbog ovoga ne može da razvije rad, i da privuče onaj veliki broj onih, koji se nalaze van Sokolstva, te svesna da bi inače samim prijemom ovih, a u nemogućnosti da im pruži pravu sokolsku vaspitanje, to članstvo za Sokolstvo bilo bezlično i nekorisno, i stoga ga i odbija. Tako je i sa sokolskim pokretom na selu, ako se u ovakovim prilikama neće da se profaniše i društvo i samo Sokolstvo.

Uprava društva je i sada kod nadležnih nastojala, a ova izvanredna skupština je preko br. župskog izaslanika stavila zahtev, da se nadležni što pre odazvu ovoj našoj prekoj potrebi. Uzalud su i propisi škol. zakona i preporuke učiteljstvu i društvima, i sva naša i njihova dobra želja i volja kod ovakvog stanja stvari. Stoga i ovim putem apelujemo i na br. župu i na br. Savez, da nas u ovom nastojanju pomognu, kad mi sami već toliko dobrovoljno od sebe dajemo.

Župa Kranj

PROSLAVA 35 LETNICE OBSTOJA SOKOLSKEGA DRUŠTVA KRANJ.

V soboto dne 19. in v nedeljo dne 20. septembra je proslavilo Sokolsko društvo Kranj 35 letnico svojega obstoja in 30 letnico razvitja društvene, sedaj župnega prapora.

Sokolsko društvo Kranj ima za seboj pestro zgodovino nacionalnih bojev ter je dalo gorenskemu Sokolstvu najbolje tehnične in idejne vodnike. Evgena, Janka in Gvidona Sajovca, Janka Šavnika, dr. Josipa Šarjara in Miroslava Ambrožiča.

Slavnostni dan je tvorila akademija, ki se je vršila v soboto zvečer v primerno okrašeni sokolski telovadnici. Prisostvovali so akademiji sreski načelnik svetnik g. Josip Znidaršič, sreski podnačelnik g. dr. Zobec, župan g. Ciril Pirc, župni starosta br. dr. Šemrov in mnogi zastopniki državnih uradov in korporacij. Prvo in drugo točko sporeda je izpolnil na novo ustanovljeni sokolski zbor, ki je pod taktirko ravnateljja Glasbene matice g. Fakina ubrano odpel »Sokolsko pesem« in Adamičovo »Zdravico«. Društveni starešina br. Stane Završnik je nato očrtal zgodovinski razvoj dela v društvu. Spominjal se je 100 letnice ustanovitelja Sokola Miroslava Tyrša in žalostne obletnice ljubljanskih dogodkov, smrti Lundra in Adamiča.

Sledila je telovadba. Petorića članice je ob spremljevanju klavirja odala »Serenado«. Nato so izvajali člani efektno »Sestorico«, ženski naraštaj pa telovadne plesce, ki so želi splošno priznanje. Strumen je bil nastop moškega naraštaja, ki je s skupinskimi prostimi vajami dosegel višek odobravanja. Za tem so nastopili zopet člani s simbolično točko »Glasnik«. Akademijo je zaključil sokolski orkester.

V nedeljo jutraj so z vlaki prispeli v Kranj številni zastopniki in prijatelji Sokolstva. Ob 10.30 se je vršil v sokolski telovadnici slavnostni občni zbor, ki ga je otvoril društveni starešina in pozdrvil zastopnike Sokola kraljevine Jugoslavije, predvsem župnega starčino dr. Šemrova in podstarosto ljubljanske župe br. Krapeža, župana Cirila Pirca, komandirja 67. pogranične trupe kapetana Milutinovića, podporočnika kranjske orožniške čete Mašiča, upravitelja deške sole g. Šepaherja, ravnatelja g. Košnika (gimnazija), in upraviteljico Pucova, zastopnike sokolskih društev Ljubljana III in IV, Koroške Bele, Jesenice, Škofje, »Zarje«, gasilne župe in ostalih organizacij. Nato sta se prećitali vdanostna brzojavka Nj. Vel. kralju in pozdravna Sokolu kraljevine Jugoslavije. Po poročilu tajnika br. Česnja je prećital br. Cvar pozdravno pismo br. dr. Viktorja Murnika, brzojavko br. dr. Obersnela in pozdravna pisma mnogih društev. Zatim se je formalno spreved, ki je krenil na pokopališće, da se pokloni spominu zaslužnih članov. Po ganljivem govoru br. profesorja Kolarja je sokolski zbor zapel »Usliši nas, Gospod!«

Ze takoj po 13. uri so se napolnile ulice. Iz Ljubljane sta prispeli godba 40. potohnega polka pod osebnim vodstvom višjega kapelnika g. dr. Josipa Cerina in vzorna vrsta pod vodstvom br. Petra Šumija. Prišla je tudi četa I. planinskega polka iz Škofje Loke pod vodstvom poročnika g. Vodeba.

Po skušnjah za popoldanski nastop, se je formirala pred Narodnim

domom slavnosna povorka, katera je krenila po stranskih ulicah na glavni trg pred mestno hišo. Na čelu povorke je svirala vojaška godba, za njo so šli prapori, četa vojakov, ženski naraščaj, članice, moški naraščaj, župno starešinstvo, starešine društev, trobentači člani v kroju in v civilu z značkami. V povorki pa so korakali tudi burno pozdravljeni bratje Franc A. Crobath, Janko Engelman, Karel Ažman in Franc Berjak, ki so vseh 35 let člani društva.

Pred mestno hišo je pozdravil zbrane goste mestni župan gospod Ciril Pirc, v imenu Sokolske župe Ljubljana je društvu čestital župni podstarešina brat Milko Krapež. Med lepo zasnovanim govorom priljubljene društvene starešine brata Stanka Završnika pa je pripela naraščajnica Marjanca Ažmanova društvu novo praporo nov spominski trak in okitila vse prapore z lovorjevimi vencami.

Ob 15. uri se je pričela na telovadišču poleg Narodnega doma javna telovadba, katera je bila z strani občinstva sijajno obiskana. Spored je otvorilo 16 članov z seljaškimi vajami za Prago. Članice so izvajale vaje za praški zlet, okrog 120 moške in ženske dece je ljubko izvajalo skupinske vaje, drvatji, perice, kosci. Pri otrodnih telovadbi je nastopilo več vrst, posebno pozornost občinstva je vzbujala vrsta na drogu, pod vodstvom brata Franca Ažmana. Nekateri telovadci te vrste so izvajali vrhunske vaje z lahkoto in eleganco. Sledil je nastop 45 vojakov škofjeloške garnizije, ki so pod vodstvom poročnika Vodeba eksaktno izvajali vaje z puškami. Veliko pozornost je vzbujala vzorna vrsta ljubljanskega Sokola na drogu. Telovadci te vrste so pod vodstvom brata Šumija izvajali vrstolomne vaje z izredno lepimi seskoki. Telovadbo so zaključili člani domačega društva (28) z prostimi vajami iz leta 1901.

Proslava je v celem lepo izpadla. Poleg dobrega in lepega pa je imela tudi senčne strani. Številke nastopajočih oddelkov, ki so se gibale od 9 do 28 telovadečih, so za kranjskega Sokola vsekakor mnogo prenižale. Število kranjskega prebivalstva stalno narašča, število telovadečih pa stalno pada. Osebito število moškega naraščaja (nastopilo jih je 9) nas ne more zadovoljiti. Ali res kranjski trgovci in obrtniki zabranjujejo svojim učencem posejanje telovadbe? Na drogu je v vzorni vrsti nastopil 52letni brat Franc Ažman, ki je dolga desetletja vezbal sokolske oddelke, a je dokazal, da je še vedno dober telovadeč, mladi, 20—25letni starčki, člani Sokola, pa so bili med gledalci.

Uprava Sokolskega društva Kranj je na slavnostni skupščini sedela na vidnem mestu, med 22 člani uprave, jih je bilo 11 v civilni obleki, med temi 7 brez sokolskih znakov. Želeli bi iskreno, da bi bila društvena 40letnica v vsakem pogledu boljša, treba je, da primejo vsi člani za delo, treba pa je, da je društvena uprava vsem društvenim oddelkom za vzor v točnem izpolnjevanju pravežnih dolžnosti in da koraka po svetlih vzorih svojih sokolskih ustanoviteljev, tako da bo Kranj zopet prevzel sokolsko vodilno vlogo na Gorenjskem in vodil tako uspešno, kot nekdanj. — M. S.

SOKOLSKO DRUŠTVO RADOVLJICA.

Sokolsko društvo Radovljica je priredilo sedemdesetletni prednjački tečaj. Ta tečaj je bil namenjen v prvi vrsti novoustanovljenim društvom in četam v obližju Radovljice. V tečaj se je priglasilo skupno 33 udeležencev, ki so obiskovali tečaj zelo redno in z veseljem. Izmed tečajnikov jih je bilo 19, kateri niso opustili niti ene ure. Obiskovalo je ta tečaj iz društev: Radovljica 15, Kamnagorica 2 in Zirovnica-Breznica 8 ter iz čet Brezje-Mošnje 5 in Dobra-Podnart 3. Po župi imenovan predsednik izpitne komisije je bil br. Nučič Albert iz Kranja. Izpiti so se vršili dne 8. septembra t. l., h katerim se je priglasilo 15 kandidatov. Sposobnost so bili spoznani iz društva Radovljica: Pristavec Franc, Cibec Marija, Razinger Jaro, Potočnik Franc in Mandelc Jože, iz društva Zirovnica-Breznica: Bizjak Tina in Jeglič Poldi, iz čete Brezje-Mošnje: Velušček Ciril, Pohar Milan in Solar Pavel, z nepopolnim uspehom pa Radovljica 1, Brezje-Mošnje 2; 2 pa izpitov nista dokončala radi odhoda in sicer eden iz čete Dobra-Podnart, drugi pa iz društva Kamnagorica.

Kakor je že omenjeno, je bil ta tečaj v prvi vrsti namenjen za čete, dodeljene društvu Radovljica ter za novoustanovljena društva v obližju Radovljice. Za pravilno sokolsko delo so neobhodno potrebni prednjaki. Največje pomanjkanje prednjakov pa se kaže ravno v novoustanovljenih društvih in četah. Dolžnost teh novih prednjakov pa je, da sejejo z obema rokama seme, katerega so prejeli. Prihodnost bo pokazala uspeh tega tečaja in ali je bilo Sokolsko društvo Radovljica na pravi poti pri pomoči njemu podrejenih čet in pri bratski pomoči sosednim novoustanovljenim

društvom. Vi pa, novi prednjaki, izkažite hvaležnost s tem, da s pravim sokolskim duhom in s podvojenim silo ter požrtvovalnostjo primete za delo, katero mora biti v čast Vašim učiteljem in v korist sokolske ideje.

L. H.

Župa Cjubljana

SEJA ZBORA DRUŠTVENIH NAČELNIKOV.

Seja zbor društvenih načelnikov Sokolske župe Ljubljana se vrši v nedeljo dne 11. oktobra 1931. ob 9. uri zjutraj v mali dvorani Sokolskega doma na Taboru.

Dnevni red:

1. Poročilo župnega načelnika.
  2. Župni zlet in druge župne prireditve v letu 1932.
  3. Župni prednjački tečaj v mesecu oktobru t. l.
  4. Informativna razprava o pripravah za vsesokolski zlet v Pragi l. 1932.
  5. Določitev delovnega programa do konca leta.
  6. Slučajnosti.
- Bratsko pozivljemo vse br. društvene načelnike in ses. društvene načelnice event. njih namestnike-oc, da se seje zanesljivo udeležijo. Zdravo!

Žup. načelnikstvo.

Župa Osijek

PROSLAVA 6. SEPTEMBRA O. G.

Več u prošlom broju izneli smo, kako su jedinice naše župe taj dan proslavile naročito svečano, oduševljeno i jedinstveno. U svakoj jedinici se je pazilo na to, da se snažno podučuje trojaki značaj ovog velikog datuma. Rodendan brata Starešine, epohalna zamena pukovskih zastava i tragična godišnjica Bazovice jednako su okupili čuvstva, misli i sećanja naše braće i sestara diljem cele župe.

(Nastavljamo sa iznaženjem izveštaja naših jedinica, koje ćemo u narednom broju završiti.)

Četa Andrijaševci-Rokovci prisustvovala je sa svim svojim kategorijama članstva misli zahvalnici, a zatim se krenulo u školsku zgradu, gde je prosvetar održao predavanje o značenju dana. Nakon predavanja pošli su Sokoli povorkom kroz selo, što je vidno veoma pogodno delovalo na roditelje sokolske dece.

Društvo Belišće proslavilo je taj dan predavanjem o značenju šestog septembra. Osim toga je prosvetar društva održao pred svim vrstama naraštajskih i dečjih kategorija prigodne govore.

Društvo Beničanački Magadenovac proslavilo je taj dan uspešnom javnom vežbom sa 12 tačaka. Nastupilo je u prostim vežbama i na spravama m. d. 24, ž. d. 29, m. n. 20, ž. n. 6, članica: 5, članova: 51, u odbojci 12. Dakle ukupno 147 vežbača i vežbačica, od toga gostiju: 76, a domaćih: 71. Na javnoj vežbi je bilo mnogo gostiju iz Miholjca, Belišća, Vijeve i Kapelne. Sve je interesom pratilo uspehe agilnog rada svojih seljačkih Sokola. Program je otvoren govorom brata prosvetara. Vežbe su bile tačno i lepo izvedene, a za uspeh priredbe ima najviše zasluge brat načelnik društva, koji je zaista uložio mnogo truda.

Društvo Berak održalo je proslavu tako, da je pred celokupnim članstvom prosvetar održao predavanje o značenju dana.

Četa Bekteško Gradište prisustvovala je blagodarenju, a nakon toga je prosvetar održao prisutnima prigodni govor.

Društvo Bobota proslavilo je taj dan tako, da je posle održanog blagodarenja u crkvi pred celokupnim članstvom sledio prigodan govor.

Društvo Bošnjaci proslavilo je 6. septembra time, da je prisustvovalo svečanosti službi Božjoj i priredilo svečanu bakljadu kroz ulice mesta.

Četa Bračevci prisustvovala je službi Božjoj, a po dovršenom bogoslužju održao je starešina čete lep govor o značenju dana i o sokolskoj misli uopće.

Četa Budrovci proslavila je taj dan na svečan način. Posle blagodarenja, kojemu je prisustvovalo članstvo sviju kategorija, održana je sokolska svečanost na školskom igralištu. Prigodni govor je izrekao prosvetar čete, a zatim su članovi izveli tri proste vežbe. Prisutni: celokupno članstvo, školska deca (130) i mnogo naroda.

Četa Cerna održala je proslavu u zajednici sa svim mesnim kulturnim društvima. Četa je četa prisustvovala svečanosti misli zahvalnici, a starešina čete razložio je Sokolima i mnogobrojnom općinstvu značenje dana.

Društvo Čadjevica pošlo je posle mise zahvalnice na čelu povorke sa svim kategorijama u školu. Povorci se priključio Čitaonica, Vatrogasno društvo, državni i javni uredi, celokupno opć. zastupstvo i veliki broj meštana. U školi je brat prosvetar u odlučnom i odličnom govoru raz-

ložio značenje dana. Pevanjem himne završena je proslava.

Društvo Darda održalo je proslavu ovim rasporedom: članstvo je korporativno prisustvovalo svečanosti službi Božjoj, a zatim je održana svečana sednica. Toj sednici prisustvovali su predstavnici vlasti, ustanova i kulturno-nacionalnih društava. O značenju dana govorio je starešina društva u veoma zanimivom i odličnom govoru. Na kraju svojih izlaganja pozvao je predavač prisutne, da čujanjem od jednog minuta upute svoje misli i sećanja na pale istarske žrtve 6. septembra 1930. u Bazovici. Uveče je održano društveno selo za članove i goste.

Društvo Donji Miholjac proslavilo je taj dan svečanom matinejom u prostorijama Narodne čitaonice. Posle mise zahvalnice, kojoj je prisustvovalo članstvo, sakupile se u Čitaonici oko 150 lica što Sokola što gostiju. Brat zamenik starešine održao je govor, koji se je duboko dojmio prisutnih.

Četa Draž-Gajić proslavila je dan prisustvovanjem na službi Božjoj, a kada je narod izašao iz crkve, održao je starešina čete prigodni govor pred sakupljenim Sokolima, predstavnicima obih općina i narodom. Zatim je načelnik čete odvežbao sa vežbačima dve proste vežbe, koje su od sakupljenog općinstva primljene velikim odobravanjem.

Društvo Đurdenovac prisustvovalo je korporativno svečanosti misli, a zatim je u povorci pošlo u Sokolanu. Predavanje o trojakom značenju dana održao je brat tajnik. Posle otvaranja himne izmenjivale su se prigodne deklamacije sa pevanjem sokolskih i drugih rodoljubivih pesama. Najdirljivija je bila deklamacija male Vere Petarosa »Jadi male Istarske«. Proslavi je prisustvovala osim Sokola omladina građanske i osnovne škole, Jadranska straža, Vatrogasno društvo te mnogobrojno općinstvo.

Društvo Feričanci održalo je proslavu u zajednici sa četama Bankovci i Dolci te sa Vatrogasnim društvom u Feričancima. Posle svečane službe Božje sastala se sva društva, predstavnici vlasti, ustanove, sva školska deca te nekoliko stotina sakupljenog naroda pred osnovnom školom, gde je prosvetar društva održao predavanje o značenju dana.

Četa Gorjani prisustvovala je blagodarenju, a popodne je održano predavanje o značenju dana.

Četa Gradište prisustvovala je korporativno blagodarenju.

Društvo Habjanovci je prepodne sudelovalo blagodarenju, a popodne je pred sakupljenim članstvom i ostalom publikom prosvetar održao predavanje.

Četa Ilača proslavila je taj dan time, što je prosvetar čete pred celokupnim članstvom sviju kategorija održao prigodno predavanje.

Četa Ivankovo prisustvovala je u devet sati službi Božjoj, a nakon toga je bio sastanak Sokola i meštana u školskoj zgradi, gde je prosvetar čete održao predavanje.

Četa Jagodnjak prisustvovala je po izaslanicama čete na proslavi u Knezevu.

Društvo Komletinci priredilo je u predvečerje proslave bakljadu, u kojoj su učestvovala sva mesna društva. Posle mise zahvalnice, kojoj su prisustvovali i Sokoli, održao je prosvetar sakupljenom članstvu prigodan govor.

Društvo Koška održalo je sledeću proslavu dana: Zbor celokupnog članstva bio je određen za 9 sati u sokolanu, gde se skupila i sva školska mladež. Govor o značenju proslave održao je prosvetar. Zatim se u povorci krenulo na službu Božju. Koška je ovog dana bila sva u zastavama.

Četa Lužani bila je u Sibinju zastupana po starešini, tajniku i blagajniku. Popodne je u mesnoj školi održano predavanje.

Četa Mirkovci proslavila je taj dan time, što je prisustvovala korporativno blagodarenju, koje je otpočelo pod pucanjem prangija. Posle blagodarenja održao je prosvetar čete svečano predavanje.

Četa Novi Jankovci održala je več uoči dana predavanje o značenju 6. septembra. Na sam dan proslave krenula je četa na blagodarenje i to ujutro pod zastavom i u povorci sa školskom decem i ostalim stanovništvom u župu Stari Jankovci, gde su sve bili i Sokoli iz Svinjarevaca. Popodne održala je četa javnu vežbu sa natecanjem u raznim disciplinama. Priredba je bila dobro posećena, moralni uspeh veoma dobar.

Četa Novo selo prisustvovala je pre podne blagodarenju, a popodne je načelnik čete s jednim odredom čete sudelovao kod javne vežbe u Vinkovcima.

Četa Nuštar prisustvovala je blagodarenju, a zatim je prosvetar u Sokolanu održao predavanje o značenju dana.

Društvo Orahovica je sa svojim članstvom u lepom broju prisustvovalo službama Božjim. U 8 sati uveče održana je svečana akademija, na ko-

joj su uzela učešća i ostala kult.-nac. društva, korporacije i lepi broj građanstva. Starešina održao je prigodno predavanje, a zatim su sledile deklamacije dece iz Zdenaca i Orahovice te proste vežbe dece i naraštaja društva Orahovica i čete Zdenca. Posle programa: igranka. Inicijativom Sok. društva bilo je toga dana mesto svečano iskičeno zastavama.

Četa Petlovac priredila je toga dana svoju prvu javnu vežbu. U 2 sata popodne je bila povorka kroz svečano okićeno selo. Vežbali su: članovi i članice Beli Manastir, članovi Darda i Torjanci te muška i ženska deca čete Petlovac. Javnu je vežbu otvorio proslavom starešina čete, a završena je pevanjem pevačke sekcije. Uspeh te javne vežbe bio je velik: preko 1000 gledalaca te oko 150 vežbača.

Društvo Pleternica proslavilo je ove godine taj dan svečanije nego li i jedne godine do sada. Posle blagodarenja sakupilo se članstvo sviju kategorija u punom broju u sokolanu te je sa ostalim društvima održalo svečanost. O značenju dana govorio je prosvetar, a s deklamacijama je svečanost završena. Popodne je 32 članova i članica krenulo na javnu vežbu u Kaptolu, na kojoj nastupiše sve 4 kategorije u prostim vežbama, a članovi i na spravama.

Četa Podgrađe prisustvovala je blagodarenju u Nijemcima, a uveče u 7 sati održala se svečanost pred sokolanom. Uz grmljavinu mužara i osvetljenje mnogobrojnih raketa zapaljena je četa pod ravnanjem prosvetara himnu, a zatim je starešina održao svečani govor. Posle prigodnih deklamacija i tamburanja nekoliko pesama otpjevao je zbor čete »Oj Slaveni« i time je bila završena proslava. Ovom prilikom se prijavio veliki broj mladića u naraštaj i članstvo čete.

Društvo Podr. Slatina je sa svim svojim kategorijama prisustvovalo službama zahvalnicama, a zatim se vratilo u povorci u sokolanu, gde je društveni prosvetar održao predavanje.

Društvo Podravski Podgajci priredilo je 6. septembra u Sv. Đurđu svečanu akademiju. Kao uvod u akademiju održao je prosvetar vrlo temperamentno predavanje o značenju dana i o sokolskoj misli. Zatim su sledile proste vežbe m. i ž. dece, proste i slikovite vežbe m. naraštaja, župske proste (Vukovarske) članova, vežbe na spravama te na koncu nekoliko efektivnih simboličkih živih slika. Priredba je imala lep pozitivan rezultat, što se već vidi po tome, što se prijavljuje sve više novih članova.

Društvo Požeški Brestovac održalo je u predvečerje godišnjice svečanom sednicu upravnog odbora, na kojoj je prosvetar u jednom govoru izneo značenje te proslave.

Četa Privlaka održala je toga dana pred celokupnim članstvom predavanje o značenju proslave.

Četa Retkovci proslavila je taj dan sledećim rasporedom: ujutro prisustvovalo je članstvo sa sok. decem službi Božjoj, a uveče u osam sati održana je zabava sa diletantskom pretstavom. Prisutne je pozdravio tajnik, pesmu »Nasledniku Prestola« deklamovao je jedan mali Sokolčić, a govor o značenju dana održala je sestra prosvetarica. Sledila je deklamacija »Junacima« jedne male Sokolice, dok su igrokazi »Stojanda« i »Mala zabuna« završili program. Odlična poseta, uzoran red te veoma dobar moral i materijalan uspeh bile su odlike te zabave u počast brata starešine, koja je završila lepim uspehom, da je na zabavi pristupilo 7 novih članova te iskazan čisti prihod od 611 Din.

Četa Ruševo prisustvovala je blagodarenju, a posle toga je načelnik sakupljenoj braći protumačio značenje dana.

Četa Semelje održala je sledeću proslavu: pre podne je četa prisustvovala službi Božjoj, a popodne u 4 sata priredila je u školskom dvorištu susjednog mesta Kešinci javnu vežbu. Prigodom te javne vežbe održani su prigodni govori te je i pročitana poslanica ZPO-a, koja je naročito na mladež mnogo delovala te je bila od velike koristi u pogledu propagande za Sokolstvo u ovom kraju.

Društvo Sopje prisustvovalo je sa svim svojim kategorijama službi Božjoj, a posle toga održao je prosvetar pred celim članstvom, predstavnicima vlasti, članovima Vatrogasnog društva i sakupljenim narodom prigodni govor. Posle podne prisustvovali su svi članovi sa celim upravnim odborom na čelu javnoj vežbi susedne čete Gor. Miholjac, gde su članovi nastupali u pojedinih vežbama.

Društvo Sotin proslavilo je taj dan korporativnim polaskom na blagodarenje i održavanjem predavanja pred sakupljenim članstvom društva.

Četa Strizivojna prisustvovala je prepodne službi Božjoj, a popodne je u školi u 4 sata prosvetar održao predavanje.

Društvo Svinjarevci održalo je pred članstvom sviju kategorija prigodno predavanje, a posle toga se je pošlo na službu Božju u Stare Jan-

KALENDARIĆ

sokolske omladine za g. 1932.

Cena po komadu 2 Din.

JUGOSLOVENSKI SOKOLSKI KALENDAR ZA GOD. 1932.

Cena po komadu 10 Din.

Jedan i drugi kalendar izaći će do 15. novembra o. g., tako da će ga svaki primiti do 1. decembra.

Da se može odrediti broj naklade, molimo sva bratska društva i čete, nekama odmah jave, koliko primeraka jednog i drugog kalendara poručuju za svoje pripadnike.

JUGOSLOVENSKA SOKOLSKA MATICA,

Ljubljana, Narodni dom.

kovce. Popodne su članovi nastupili na javnoj vežbi u Tompojevcima.

Društvo Šid je ove godine na vrlo svečan način proslavilo 6. septembra. Članstvo sviju kategorija prisustvovalo je svečanom blagodarenju. Istoga dana je također priredeno zajednički izlet u šumu zvanu »Lipovača« kod kojega su sem Sokola sudelovala još i pevačka društva, Jadranska straža i ostala kult.-nac. društva. U »Lipovači« nastupile su sve kategorije sa župskim prostim vežbama, a prosvetar je u vrlo lepom predavanju govorio o značenju dana. Pevačko društvo »Javor-Gusle« iznelo je mešovitim zborom, a »Jugoslovensko glazbeno društvo« muškim zborom nekoliko lepih pesama. Na koncu su delegati Obl. odb. »Jadranske straže« iz Beograda održali propagandističko predavanje. Zatim se u najboljem raspoloženju razvilo narodno veselje.

Društvo Tompojevci priredilo je 6. septembra tako odličnu svečanost, da tamošnji stari govore, da ovakove proslave i oduševljenja ne pamte da je ikada bilo u Tompojevcima. Toga je dana priredilo društvo svoju prvu javnu vežbu u 4 sata popodne, a uveče istoga dana komers. Izaslanik župe i okružja bio je brat Teodorović Nikola, starešina Sokolskog društva Vukovar. Gostiju je bilo: Vukovar 30, Sotin 14, Svinjarevci 11, Ilača 5, a brat Kovačević Stipo, učitelj iz Sr. Čakovaca, nemajući u svome selu Sok. jedinice, poveo je svu školsku decu na tu javnu vežbu. Nastupile su sve kategorije. Vežbalo se veoma dobro, a naročito su se istakli domaći sa lepim brojem muške i ženske dece, koje je bilo preko 50. Brat starešina Sokolskog društva Vukovar održao je prigodan govor o velikom značenju dana te je na koncu istakao, da je upravo iznenađen ovako velikim uspehom Sokola u Tompojevcima te je javno izrekao priznanje bratu načelniku društva i sestri naraštajki Šešerinac Zlatici, kao najagilnijim trudbenicima oko tog prvog javnog nastupa Tompojevčima.

Četa Torjanci prisustvovala je proslavi toga dana na javnoj vežbi u Petlovu.

Društvo Trpinja je posle prisustvovanja na blagodarenju održalo proslavu u vežbaonici sa predavanjem o značenju dana.

Društvo Valpovo prisustvovalo je svečanom blagodarenju. Sve su kategorije bile u svečanom odorama (prisutno: m. d. 37, ž. d. 17, m. n. 15, ž. n. 8, članica 8, članova 18). Posle službe Božje vratilo se članstvo u sokolanu, gde je prosvetar održao predavanje.

Četa Velimirovac se sastala u 9 sati u školi, gde je prosvetar održao opširno predavanje o značenju dana, a posle toga pošla je sa svim svojim kategorijama u dve crkve na blagodarenja. Posle blagodarenja otvirana je pred crkvom himna te se četa opet u povorci vratila do škole, gde je bio razlaz.

Društvo Velika prisustvovala je sa svim kategorijama članstva misama zahvalnicama, a zatim je pred crkvom starešina održao govor o trostrukom značenju ove godišnjice. Članstvo i narod je velikim zanimanjem pratilo ta razlaganja. Na koncu je otpavana himna.

Društvo Velika Kopanica priredilo je popodne u 4 sata u škol predavanje, kojemu je prisustvovalo celokupno članstvo. Školska deca a bili su prisutni i mnogi roditelji te dece. Predavanje je održao prosvetar društva.

Četa Viljevo održala je sledeću proslavu: četa je sudelovala u 8 sati službi Božjoj, a iz crkve se pošlo u školski dvor, gde je prosvetar u za nosnom govoru protumačio značenje dana. Burno je pozdravljen brat Prestolonaslednik, odana je počast jugoslovenskoj zastavi, a dvominutnom šutnjom setiše se sakupljeni Sokoli narod četvorice naših istarskih mučenika. Radi vidnijeg oduška podoše sakupljeni Sokoli, školska deca, vatrogasci i narod u povorci selom manje strajući. Uz pucanje mužara stigoše

pred zgradu općine, gde se zaključnim govorom brata prosvetara i otpevanjem himne završila ova lepa manifestacija. Popodne otišlo je 14 vežbača (5 članova i 9 nastajaka) u Ben. Magadenovac na javnu vežbu.

Društvo Vinkovci priredilo je toga dana veliko Sokolsko slavlje. Svečanost je već počela u subotu 5. septembra sveč. sokolskim selom. Po zdravnu je reč održao brat starešina, a predavanje o polasku Sokola u Pariz brat Bogdan Spernjak. Program je završen uspešnim deklamacijama muške dece i koncertom agilne društvene fanfare. Poset odličan, dvorana dupkom puna. U nedelju 6. izjutra, zbor svih kategorija u sokolani, odakle se pošlo sa društvenom fanfarom i kornjicom na čelu po zastavu te na sajmiste na vojničku paradu, a zatim određene delegacije na blagodarjenja po crkvama. Popodne je na igralištu »Cibalije« održana javna vežba sa 5 vema uspešnih tačaka. Nastupile su sve kategorije, a naročito su se svi deli lakoatletski nastupi, produkcije konjenice te vesele igre i utakmice muške i ženske dece. Posle javne vežbe priredena je manifestaciona povorka kroz grad sa bakljadom uz sudelovanje vojske sa vojnom muzikom na čelu i svih drugih kulturno-nacionalnih društava. Pred gradskim načelstvom održao je starešina društva svečani govor, otvirala je himna i time je ova velebna proslava bila završena.

Društvo Voćin je priredilo proslavu, koja je imala karakter velike nacionalne i sokolske manifestacije, a počela je u predvečerje svečanom sokolskom bakljadom, u kojoj su pored Sokola učestvovali i predstavnici nadležnih i mesnih udruženja zajedno sa velikim brojem naroda. Posle povorke — kroz okićene i iluminirane ulice — održao je sa općinske zgrade predsednik općine svečan govor. Na 6. septembra pred podne prisustvovalo je članstvo blagodarjenjima u mesnim crkvama. Iza svršenih blagodarjenja bio je sastanak celokupnog članstva u sokolani, gde je starešina društva otvorio svečani zbor, a brat prosvetar održao je predavanje o značenju dana. Istoga dana uveče održano je sokolsko selo, na kojem je dobrovoljnim prinosima sakupljena znatna svota za povećanje fonda za izgradnju društvenog doma.

Četa Vrbanja proslavila je taj dan time, da je pred sakupljenim članstvom održano predavanje, a nakon toga prisustvovalo je celokupno članstvo svečanoj službi Božjoj.

Društvo Vukovar sakupilo se sa svim svojim kategorijama u 8 sati izjutra u sokolani gde je brat zamjenik starešine održao lepo prigodno predavanje. Posle predavanja svrstali su se Sokoli i pošli na blagodarjenja.

Društvo Županja proslavilo je dan 6. septembra na svečan način. Posle prisustvovanja sveukupnog članstva svečanoj službi Božjoj krenuli su Sokoli u zgradu osnovne škole, gde je održana svečanost. Lep i zanosan prigodni govor je održao društveni prosvetar. Posle toga uspešnog predavanja otpevala su školska deca himnu i »Pojmo pesmu jedinstvu i snazi«.

(Izveštaji se nastavljaju u sledećem broju).

Župa Sarajevo

SOKOLSKO DRUŠTVO SARAJEVO.

† S. Gordana Mačejovska.

Neumljiva smrt opet je posegla u naš sokolski vrt i svojom ostrim kosom pokosila nam jedan od najlepših cvetova. Pokosila nam je Tebe, sestru Gordanu, u času kad smo se najmanje nadali. Usta su zanemila svakome, kad se počuo glas, da Tebe više nije među živima. Da, na veliku žalost i bol sviju nas otišla si iznenađeno tamo kud za vazda gre se.

† Sestra Gordana Mačejovska

Uzalud Tvoji tužni roditelji ogleđaju na vrata da im dodeš i da ih razveseliš Tvojim smehom, uzalud Te očekuju Tvoje učenice da ih razveseliš na času gimnastike, uzalud Te očekuju sestre i braća na vežbi ili na sednici.

Evo se približio župski slet i mesto da Te gledamo pred redovima vežbača, da čujemo Tvoje zvonke zapovedi, da se divimo Tvojim vežbama — mi kitimo cvećem Tvoj grob. I tek kad ugledamo taj humak, onda veru-

jemo da Te više nema među nama, da Te nećemo više ni videti ni čuti, da nas samo uspomena vežu uza Te.

Ko bi mislio pre, dok bijasmo još naraštajke, da ćeš Ti prva jednog dana nestati između nas; Ti, koja si bila sredina oko koje se uvek skupljalo živahno kolo vežbača? Još onda si bila kao neki mali voda i znala si na nas sve da prenosiš ovu veliku ljubav za Sokolstvo.

Ko je znao lepše i elegantnije da izvede koju vežbu, ko li ponosnije da stupa od Tebe? Ako dode na red koja teža vežba, zna se ko je najsmelijji da je prvi izvede i potakne druge. Ko će prvi da zapeva, da kolo poigra? Ti i uvek Ti. A da ne spominjem one vesele priče i šale, kojima si nas vsjelo razveseljavala na izletima ili na put za slet? Oko Tebe uvek vrela veselje i mladost, ali na radu ozbiljnost. Tvoja si bila i u školi.

Nakon svršene gimnazije otišla si u Zagreb na studije sa svojom sestrom. I pokraj nauke odmah stupaš u sokolsko i sportsko društvo i vežbaš, nastavljajući započeti rad da se još bolje usavrši. Posećujući i savezne prednjačke tečajeve, takmičiš se za prvenstvo Saveza i ubrajaš se među naše najbolje vežbačice. Tvoja spremnost bila je odmah i tamo primećena i Ti vršiš dužnost prednjačkinje društvene i župske načelnice. Sve svoje dužnosti vršiš s najvećom ozbiljnošću, ljubavlju i poštovanjem.

Nakon dovršenih studija vraćaš nam se opet u Sarajevo, iako ne onako vesela kao pre. Sreć Ti je bilo tužno, jer si izgubila svoju milu sestru. Ostaješ jedina radost i uteha svojim roditeljima.

Mi sa radošću očekujemo Tvoj dolazak i divimo se Tvojim spremnostima. Opet stupaš među nas, iako se društvo skoro sve izmenilo. Postaješ društvena načelnica, zamjenica župske i nastavnica ženske gimnazije.

Nastojiš i da u sreću svih učenica usadiš onu veliku ljubav za Sokolstvo, koju si Ti od detinjstva gajila.

Vodiš ih i na slet u Beograd i vršiš dužnost, iako slaba, žrtvuješ i svoje zdravlje. Delaš i sa članicama takmičarkama na slet, ali Ti bolnest ne daje da učestvuješ u našem radu i veselju. Iako si se Ti njoj silom otimala, čuješ samo muzike, iz bolesničkog kreveta, koje sviraju u povorci i plačuć od žalosti što i Ti ne stupaš s nama kroz Beograd.

I sad, kad smo svi mislili da ćemo Te na početku ove školske godine ponovno videti na našem teškom sokolskom poslu, Ti nestaješ iznenada. Nestaješ onda, kad bi najviše trebala i svojim tužnim roditeljima, i školi, i nama, sokolskoj porodici. Tešimo se samo, da si, iako u svom kratkom životu, dala najviše što si mogla dati na oltar Sokolstva. Bila si najlepši primer čistite devojke, dobre kćeri, savsne nastavnice, Sokolice srcem i dušom, prave Tviševce učenice.

Počivaj u miru u Tvom preranom grobu i neka Ti je lahka hladna zemlja!

A Tvoje sestre i braća zadržaće Te u trajnoj uspomeni kao veselu, dobru i vrednu sestru i drugaricu!

Na Tvom poštovnom radu neka Ti je od sviju nas hvala i slava!

Da Bog da nam se radale uvek ovake sestre Sokolice, kao što si bila Ti! Drugarica Sokolica a.a.

Župa Sušak - Rijeka

SOKOLSKO DRUŠTVO RAB.

Bratska naša župa Sušak-Rijeka uverivši se o mogućnosti svestranog rada u našem društvu u Rabu, što je naročito dokazano sa svečanim otvorenjem novog doma i razvićem društvenog barjaka, u pravi čas poslala je našem društvu prednjačicu s. Kangrga Nadu i br. prednjaka Helmana Vinka.

S. Kangrga je uspešno, a držimo i sa zadovoljstvom, održala u rapskom Sokolskom društvu petnaest dnevni tehničko-prosvetni tečaj. Pregledala je sveukupno poslovanje rapškoga Sokolskog društva i poučila sve društvene kategorije vežbača, od sitne naše dece do članstva.

Br. Helman imao je i izvršio je naročitu zadaću da članstvo poduču u vežbama na spravama. Sokolsko društvo Rab nabavilo je tek sada potrebne spravne iza kako se je usclilo u svoj vlastiti Sokolski dom Miroslava Tyrša. Neke je spravne nabavilo društvo, nekoje su pak poklonili društvu vredni i imućniji članovi, a nekoje primilo je društvo od bratske župe. Br. Helman dao je našim vežbačima temeljne i početne poduke u vežbama na spravama, tako da će vežbači nastaviti sa vežbama i na spravama marno kao i sa ostalim vežbama na čelu sa svojim br. načelnikom Bačićem.

Po zaključenju tečaja i poduke priredili su braća i sestre bratsku oproštajnu čajanku s. Kangrgi i br. Helmanu dana 30. septembra uvečer, u prostorijama hotela Praha. Čajanka uspeła je bratski, a zahvalnost svega članstva na danim podukama izrekao je u ime celog društva s. Kangrgi i br. Helmanu naš društveni prosvetar br. Žuklič, biranim bratskim rećima.

U izašljanju sestara prednjačica i braće prednjaka u društvu vidimo napredak i jaćanje naše župe, napredak i jakost našeg Sokolstva, pa želimo da i naše društvo što pre opet poseti koji prednjak i prednjačica, da uzmogne rapsko Sokolsko društvo razviti svestrani sokolski rad, kada ima zato sve uvete u svojem novom domu. Odmah do doma potrebno je urediti letnje vežbalište, a naročita se potreba ukazuje i održanja prosvetnog sokolskog tečaja sa naraštajcima i sa novim članovima, koji tek ili nedavno pristupiše u naše članstvo. Kada se radom Sokolsko društvo Rab učvrsti kao matica za celi otok Rab, trebati će prionuti na sokolski rad na celom otoku i u našim selima po otoku razviti sokolski smisao, a s time i crpsti nove snage i pobude za samu maticu, za Sokolstvo!

SOKOLSKO DRUŠTVO KASTAV.

Proslava rođendana Nj. Vis. prestolonaslednika Petra. — Komemoracija palih istarskih boraca kod Bazovice.

Dne 6. septembra proslavilo je naše društvo sa Jugoslovenskom maticom i ostalim kulturnim društvima Kastva i okolice 8. rođendan Nj. Vis. prestolonaslednika Petra, starešine SKJ. O otom svečanom i radosnom danu, o ljubimcu čitavog jugoslovenskog naroda govorio je brat društveni prosvetar. Zatim je br. prosvetar u jednom dirljivom govoru komemorirao veliku i junačku smrt naših narodnih heroja Gortana, Bidova, Marušića, Miloša i Valentića, koji su svima dali svetao primer, kako se treba boriti i žrtvovati za slobodu. Pali su uvereni, da će njihovo mučeništvo stvoriti nove borce za slobodu.

Pregled društvenog rada. — Održanje sokolskog tečaja.

Po nalogu i uputama bratske župe pohodilo je dne 15. o. m. naše društvo br. Branko Marić, apsolvant ovogodišnjeg saveznog prednjačkog tečaja u Mariboru. Pregledao je tehnički, prosvetni i administrativni rad, uopće sveukupno delovanje sokolskog rada u našem društvu.

Tom prilikom održao se u društvu sokolski tečaj, koji je bio potreban mladom našim sokolskom naraštaju, budući sokolskim prednjacima, koji će imati dužnost da vode sokolske vrste.

Sokolski tečaj održao se od 15. do 25. septembra zaključno svaki dan od 8 do 10 sati naveče u sokolani. Sokolana zvala je od mnoštva ženskoga i muškoga naraštaja, te članova i članica vežbačica. Svima predavanjima uz brata starešinu, sestru načelnicu, brata načelnika i tajnika i drugih društvenih funkcionera prisustvovalo je priličan broj ostale starije braće i sestara.

Brat Marić održao je niz predavanja iz sokolskog sustava, ideje i ideologije Sokolstva, povesti Sokolstva i ino na jedan zaista lep i svima lahko shvatljiv način, tako da je mnogim slušačima bilo kao, što je ovaj sokolski tečaj trajao tako kratko vreme. U petak dne 25. septembra bio je zaključni dan tečaja. U sokolani skupilo se uz polaznike tečaja mnogo ostale braće i sestara. Na uspomenu ovoga lepoga i u svakom pogledu uspešnog sokolskog tečaja izručio je br. načelnik Ivo Dukić uz prigodno slovo br. Mariću krasnu veliku sliku Sokolskog društva Kastav sa posvetom i ujedno pozvao sve prisutne, da sada još većom ljubavlju i poštovanjem prionu uz sokolski rad na dobro i korist naroda, Kralja in otadžbine.

Na koncu br. Marić zahvalio se svima učesnicima na marljivom polaganju tečaja i na lepim rećima br. načelnika, a napose lepom daru — slici — bratskog Sokolskog društva. Pozvao je zatim svu braću i sestre, da se svi predano posvete širenju i jaćanju sokolske svesti u našem narodu ma gde bili.

Uz srdačni sokolski »Zdravo« završio se ovaj tečaj sa željom, da se ovakvi tečajevi što češće priređuju.

U subotu dne 26. o. m. uputio se brat Marić u Jelenje, da i tamo izvrši sokolsku dužnost.

Župa Šibenik - Zadar

OKRUZNI SLET U KNINU

6. septembra 1931.

Jedan lep i pravi sokolski dan. Redak dan u našem Zagorju; redak i po broju okupljenih Sokolova i po svome značenju. A nadase uspeo, naročito u moralnom pogledu. Ovaj je dan Sokolstvu dao više nego čitav niz sličnih sletova u drugim krajevima i u drugim prilikama.

U sredini, gde su jaki plemenski osećaji i gde je strančarstvo učinilo svoje — ovaj je slet bio snažna manifestacija čistog i zdravog Jugoslovenstva, divna slika sokolskog bratstva i ljubavi. Ovaj je slet udario čvrste temelje Jugoslovenstvu i Sokolstvu u najzdravijem i najnacionalnijem našem kraju, gde će Sokolstvo imati vanredne uvete za širenje i snaženje.

Još je jedna odlika i još jedan uspeh ovog sleta: on je ukazao na veliku važnost, veliku ulogu i značaj naših seoskih sokolskih četa, on je direktno bio snažna propaganda za Sokolstvo na selu, on je pružio lep primer svog sokolskog rada s nastupom jedne mlade, ali odlične sokolske čete.

Dve su dakle bitne oznake ovog sleta: Jugoslovenstvo i Sokolstvo na selu.

Sokolsko društvo u Kninu, u zadnje vreme naročito agilno i živo, vodeno odličnim sokolskim radnicima: starešinom br. dr. Grgićem i okružnim načelnikom br. Đurom Pokrajcom, pokazalo je ovaj put što može da učini sokolsko oduševljenje spojeno sa radošću i čvrstom voljom, tim pravim sokolskim odlikama.

Slet je pripremljen odlično, organizacija je u svakom pogledu uspeła. U nedelju jutro sve je već bilo spremno: novo i lepo uređeno vežbalište, grad okićen, raspoloženje i oduševljenje odlično, vedro i čisto, spremno da dočeka i primi braću.

Uz kninski Soko najbrojnije je bilo zastupano i najviše pridonelo uspehu matično Sokolsko društvo Šibenik, koje je sa posebnim vozom u 10 sati došlo sa brojnim vežbačima, pojačani sa Sokolima iz Mandaline, sa svojom glazbom i sa lepim brojem izletnika. Doček na stanici u Kninu bio je srdačan, sokolski. Malo zatim došla je lepa četa iz Vranjica (župa Split), tog pravog sokolskog gnezda, sa svojom glazbom, a u isto vreme došli su Sokoli iz Drvara, Gospića i Gračaca. Prisustvovala su i delegacije Sokolskih društava iz Benkova, Kistanja, Siverića i Drniša.

U 11½ sati svrstala se je na sletu impozantna povorka sa dve sokolske glazbe, nekoliko sokolskih zastava, župskim starešinstvom, pa je predvedena od župskog načelnika br. Hinka Meliša krenula kroz grad.

Divna i veličanstvena bila je ova manifestaciona povorka Sokolova kroz stari i slavni Knin, pomladen uskrasom slobodom i sokolskim zdavljem i mladostju. Uz marševu, poklike i pevanje prošla je povorka čitavim mestom nakon čega se je sve sleglo na tri Kralja Petra.

Govori.

Prvi pozdravlja starešina Sokolskog društva Knin br. dr. Grgić. Snažan, temperamentan, pun, otvoren i iskren govor, kakav se može čuti samo na sokolskim priredbama. Govor je učinio na slušaoce silan utisak, predikan čistim odobravanjem i poklicima. Glavna nota: Jugoslovenstvo, istinsko, snažno, beskompromisno. A onda: selo. Tu je naša snaga — tu i snaga Sokolstva mora biti. Sela moraju postati sokolska. Sokol mora preporoditi selo u svakom pogledu.

Zatim je zbor pozdravio starešinu župe brat Pavao Kovačev. Programatski govor. Smišljen i stilizovan. Pun lepog izlaganja sokolske misli i sokolskog rada. Naročite sokolskog rada na selu. U svom govoru osobito srdačno pozdravlja sokolske čete i ukazuje na sokolski rad u selu. Kroz sokolstvo narodu će biti bolje. — Kliče prvom Sokolu Nj. Vel. Kralju.

Oduševljeni poklici. Hima.

Povorka se opet svrstala i povrača se na sletišće.

U 3 sata započela je javna vežba. Sletišće lepo udešeno. Sveta puno.

Raspoloženje odlično. Program bogat, i lepo i dobro izveden. Svi su zadovoljni: i vežbači, i vodstvo i gledaoci.

U prostim vežbama (praškim i br. Lhotskoga) sudeluju društva Šibenik, Knin i Mandalina. Nastup seoske sokolske čete iz kninskog polja naročito je srdačno pozdravljen. Odlična je bila pojava ove čete. Divan nastup, krasna nošnja, kršni momci, precizno izvedena simbolična vežba. Aplauz kraja. — Lepo su izvedene vežbe raštajki i muške dece.

Odličan je bio nastup na spravama. Odio šibeničkog Sokola bio je vrlo dobar; kninski također.

Sokoli iz Vranjica izveli su dve posebne tačke, lepo i precizno. U 5 sati, sa punog sletišta, odlaze braća iz Vranjica sa svojom glazbom. Srdačan i oduševljen ispričaji.

Vežbe su se završile sa prekrasno izvedenim vežbama »duha i tela« (Lhotski) od kninskog odeljenja i teškim i punim efekta »Krugom« (Mudrić) šibeničkog odeljenja.

Iza vežbe priredjen je birani koncert sokolske muzike Šibenik, koja je čitav dan bila neumorna i koja je upravo sokolski izvršila svoj program. Najzad razvila se na sletištu narodna veselica uz najlepše raspoloženje.

I onda: ispraćaj braće. Pozdravi, poklici, oduševljenje.

Uspeh je potpun, pozitivan u svakom pogledu. Sokolstvo je čvrsto i odlučno savilo svoje gnezdo u ovom divnom kraju.

Neka bude sretno u svom pregalačkom radu.

Župa Vel. Bečkerek

SOKOLSKO DRUŠTVO NOVI BEČEJ.

† Sestra Milosava Marčić.

Dne 12 septembra o. g. kada je besno orkan, utopila se između Novog i Starog Bečaja u Tisi zajedno sa jednom motornom ladom s. Milosava Marčić, III, zamjenica župske načelnice i načelnica Sokolskog društva Novi Bečej.

† Sestra Milosava Marčić

Pokojna sestra Milosava rodila se 1909. god. i nestalo je eto u cvetu mladosti. Svršila je šest razreda gimnazije u N. Bečuju i sve sokolske kurseve, koje je priredila župa ili Savez. Na taj način od vredne i valjane naše Sokolice pokojna sestra stvorila je od sebe pravog sokolskog stručnjaka.

Jugoslovenska Sokolska Matica v Ljubljani javlja pretožno vest, da je njen poslovni drug, brat

Branko Palčić, dobavitelj Saveza SKJ,

dne 7. t. m. v 46. letu svojega plodonosnega žvrljenja preminul.

Ljubemu bratu in neumornemu, po-zrtvovalnemu sokolskemu delavcu naj-blažji spomin!

Počivaj v miru, zlato sokolsko srce!

V Ljubljani, dne 7. oktobra 1931.

i njeno mesto u našem društvu po njenoj smrti ostalo je nezamenljivo. Pred smrt još spremala se za jedan veliki ispit i za nastavnicu gimnastike.

I tako — izgubila se jedna mladost i jedna velika nada, jedna vredna, požrtvovna i nezamenjiva Sokolice. Sudbina, koju mi ne možemo shvatiti ni prozreti je, otrgala ju je na jedan svirep i bolan način, koji nas je užasnio i prenerazio. Nestala je tragično onda, kada nam je bila toliko potrebna, koliko i mila, da, mila jer je Soko ležao u njoj samoj. Ona je bila potpun izraz prave unutrašnje sokolske duše; uvek nasmejana, čila, uvek vredna i uredna — spremna. Ljubav, koja je kod nje igrala pravu hrišćansku dužnost, bila je sva za Soko, za Sokolov boljitak i napredak. Lepšeg i simpatičnijeg neimara naše Sokolsko društvo nije imalo.

Svesni smo, da smo u sestri Milosavi izgubili jednu jedinstvenu silu, koja nije prezala pred preprekama i koja je koračala odvažno — sokolski. Među svojim, među svojim podmladkom i celim ženskim članstvom bila je prava sestra, odlična Sokolica. Sigurno je i ona bila uverena, da je sokolska porodica voli i ceniti. Ona je bila patnica i nesretnica i Soko je bio za nju uteha svih njezinih nadanja i vera. Medutim, Soko joj se nije odužio; sudbina je ugrabila pre vremena. Jedina joj je nagrada, što za njom plačemo, što se za nju molimo, da dode u carstvo blaženih, jer ga je ona i zaslužila. Bila je vredna, radila je, borila se za opštu stvar. Bila je Sokolica i kao Sokolica je i umrla.

U novebečjsko-vranjevačkom So-

kolu ona je bila jedina i takovom će i ostati. Njena neugasiva uspomena biće nam svetlost, biće nam putokaz, kako treba Soko da radi, kako Soko treba da se bori za svoju sokolsku porodicu. A nesrećna sestra načelnica bila je baš ognjište, koje je za Soko večito plamtelo. Mi Sokoli zavetujemo se, da ćemo na nju misliti i da će ona biti vazda među nama prva.

Iako samo tehnički voda, ona nije prezala da pruži svoje sile za rad i na prosveti. Sve naše sokolske priredbe, sela i svečanosti, bili su jedan deo nje, jer ona je shvatila da Sokolu treba dvostruke hrane i da Sokolu treba nauke. Na toj dvostrukoj žrtvi neka joj je ovde i na ovom mestu hvala!

Novobečjsko-vranjevački Soko, njegovo starešinstvo, njegovo celokupno članstvo veli Ti, mila pokojnice: počivaj mirno u carstvu nebeskom, jer je Tvoje mesto onde! Počivaj mirno, a mi te ne ćemo i ne možemo zaboraviti. Prirasa si nam za srce i takva ćeš nam uvek ostati, dok je nas, dok je našeg društva i organizacije.

Večan Ti pomen i laka Ti zemlja! Mir pepelu Tvome!

Sokolsko društvo Novi Bečej-Vranjevo.

Župa Tuzla

VI. ŽUPSKO NATECANJE 5. I 6. SEPTEMBRA.

Sokolska župa Tuzla priredila je ove godine na rođendan Nj. Vis. prestolonaslednika Petra svoje VI. natecanje u Tuzli, središtu župe. Ova natecanja imala su još značajniji sokol-

ski karakter, jer je matično društvo Tuzla spojilo sa njima osvećenje temelja svog doma, pa se na tu svečanost sabralo mnoštvo Sokola iz cele župske teritorije.

Tok ovih sokolskih svečanosti, koje su ispunile svojim programom dva puna dana, bio je sledeći:

U subotu 5. septembra tokom dopodneva stizali su gosti i natecatelji iz pojedinih društava. Kao izaslanik uprave Saveza SKJ stigao je br. dr. Besarović iz Sarajeva, a kao izaslanici načelnik Saveza br. Prosenic i s. Tratarjeva iz Ljubljane. U 11 sati održana je sednica sudaca, koja je izrečala vežbe i svršila ostale formalnosti za natecanje.

Natecanje članstva i naraštaja počelo je u 13 sati na prostranom vojničkom vežbalištu. Program natecanja bio je neznatno različen od minimalnog programa propisanog od Saveza. Natecanju je pristupilo 10 vrsta članova, 5 vrsta članica, 6 vrsta muškog naraštaja, 6 vrsta ženskog naraštaja i 5 članova ko pojedinci. Svega se taj dan natecalo 81 muških i 56 ženskih. Iako je ovo natecanje stavljalno dosta teške uslove naročito na članove, ipak su postignuti dobri rezultati. Natecanje su dovršile sve vrste osim 3 članske, koje su diskvalificirane. Rezultati vrsta su sledeći:

članovi: I. Brčko (196.34), II. Bukinje (191.58), III. Teslić (166.25); članice: I. Brčko (171.00), II. Kreska (153.88), III. Bukinje (142.81); m. nar.: I. Tuzla (174.67), II. Kreska (135.48), III. Teslić (129.19); ž. nar.: I. Brčko (171.83), II. Kreska (163.29), III. Lukavac (159.22).

Rezultati pojedinaca su sledeći: članovi: I. Zrelec Petar, Brčko (52.27), II. Stuhly Oto, Kreska (50.35), III. Milišić Miloš, Lukavac (50.02);

članice: I. Bukač Vikica, Kreska (41.30), II. Petrović Persa, Brčko (37.40), III. Marinković Olga, Brčko (36.30);

m. nar.: I. Maksimović Bogdan, Tuzla (54.63), II. Jovanović Bogdan, Tuzla (45.23), III. Stanković Slobodan, Bukinje (32.69);

ž. nar.: I. Stojanović Radojka, Brčko (38.73), II. Smeh Ana, Lukavac (37.66), III. Kostić Mara, Brčko (36.55).

Najbolji postignuti rezultati u lakoj atletici su sledeći:

muški: trčanje 100 m. — Maksimović Bogdan, naraštajac Tuzla 12¹/₂ sek., 200 m — Juras Franjo, član Teslić 26 sek., 1200 m — Vasiljević Milan, član Tešanj 4.10 sek.; kugla 5 kg — Maksimović Bogdan 11.70 m, kugla 7.25 kg — Zrelec Petar, član Brčko 9.60 m; diskos — Salispačić Salih, član Bukinje 26 m; skok u vis sa zaletom — Maksimović Bogdan 170 cm; skok u daljinu sa zaletom — Maksimović Bogdan 545 cm;

ženske: trčanje 60 m — Jovanović Olga, naraštajka Tuzla 9¹/₂ sek.; 75 m — Bukač Vikica, članica Kreska 11¹/₂ sek.; kugla 2.5 kg — Stojanović Radojka, narašt. Brčko 9.25 m; kugla 4 kg — Kosjuk Danica, članica Teslić

8.00 m; skok u vis sa zaletom — I članica i 8 naraštajki 115 cm.

Na temelju rezultata vrsta, a po određenom ključu, dobili su na 1 godišnje čuvanje: člansku zastavu Brčko, a naraštajsku Kreska.

(Svršice se.)

† Brat Branko Palčić

dobavljač Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije.

Pri zaključku lista primamo iz Zagreba pretužnu vest, da je tamo dne 7. o. m. nakon kratke i teške bolesti preminuo u 46. godini života brat Branko Palčić, dobavljač Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije.

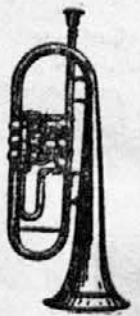
Smrću brata Palčića nestaje iz redova jugoslovenskog Sokolstva jednog starog, iskrenog i oduševljenog sokolskog borca, pravog i čistog Jugoslovena, dobrog i plemenitog čoveka.

Svojom spremom i radinošću retko marljiva i poduzetna čoveka, brat Palčić stekao je lep ugled i glas, naročito i kao dobavljač Saveza SKJ, pa će mnoga braća i sestre iskreno požaliti njegovu preranu smrt.

Bratu Branku neka je laka zemlja, a njegovoj ucviljenoj porodici na šer iskreno saučešće!

Dopisi šalju se uredništvu lista, koje se nalazi u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica broj 6, telefon 2312, pretplate i oglasi upravi, Narodni dom, telefon 2543. — Ljubljana.

Prva češka tvornica muzičkih instrumenata u Moravskoj

Josip Lidl
u BRNU (Čehoslovačka)

Dobavljač Jugoslovenskih i češkoslovenskih vojničkih glazba i sokolskih jedinica

Dobavlja prvorazredne instrumente uz mirne cene. — Cenike badava.

RUDOLF MORÈ

izdelovatelj sodavičarskih izdelkov

LJUBLJANA, Kladezna ulica št. 19 (Krakovo)

se priporoča bratskim sokolskim društvom.

Peter Žitnik

Spolno kleparstvo

Instalacija strelodovod po največjih sistemih in kritje lesno-cementnih streh

LJUBLJANA
Ambrožev trg 9
TELEFON 31-46

Delo solidno — cene zmerne

INDUSTRIJA SOKOLSKIH POTREBŠČIN

Branko Palčić Zagreb, Kraljice Marije 6

Dobavitelj Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije

Naslov za brzojavke: „Trikotaža“ Zagreb * Telefon interurban št. 26-77

Izvršujem vse vrste sokolskih potrebščin za javni in zletni nastop vseh oddelkov našega članstva in to točno po predpisih Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije. Slike v originalnih barvah predpisanih krojev se nahajajo v knjigi „Organizacija Saveza SKJ“. Zahtevajte cenike in prospekte. — Cene jako zmerne. — Za točno in solidno izdelavo jamčim.

Skrbite za svojo bodočnost s prihranki, ki Vam bodo največ zalegli, ako jih porabljate za **zavarovanje življenja**

Zavarujte se pri trdnem jugoslov. in slovanskem zavodu

»**SLAVIJA**«

Jugoslovenska zavarovalna banka d. d.

Centrala v Ljubljani

Podružnice: Beograd, Zagreb, Sarajevo, Novi Sad, Osijek, Split

Prevzema tudi vse druge vrste zavarovanj

Najjeftinije sokolske potrebštine dobijo se kod

G. Horvatek

Dobavljač Saveza Sokola kralj. Jugoslavije

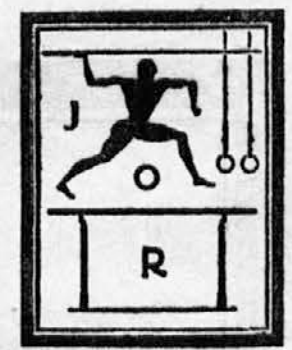
..... Zagreb, Frankopanska 9 .....

Tvornica gimnastičnega in sportnega orodja

J. Oražem

Dobavitelj Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije

Ribnica, Dolenjsko

Izdeluje vse vrste sokolskega telovadnega orodja, opreme za društvene in šolske telovadnice, sportne potrebščine za lahko atletiko, orodje za letna telovadišča, kopalnišča in vrtove, gugalnice, orodje za deco itd. Prvovrstna in elegantna izdelava, solidna postrežba, zmerne cene. — Ilustrirani cenik brezplačno.

USTANOVLJENA 1881.

Klišeeje

vseh vrst, enobarvne in večbarvne izdeluje klišarna

JUGOGRAFIKA

LJUBLJANA

SV. PETRA NASIP ŠT. 23

Telefon št. 2495

Preporučamo tvrtke, koje oglašuju u Sok. Glasniku!

Kupujemo suhe jestive glijve te sve vrste zemaljskih plodina

Sever & Ko. LJUBLJANA

MEDIĆ-ZANKL

TVORNICE OLJA, FIRNEŽA, LAKOV IN BARV, D. Z. O. Z. CENTRALA V LJUBLJANI — LASTNIK FRANJO MEDIĆ

TVORNICE: LJUBLJANA-MEDVODE

PODRUŽNICE IN SKLADIŠČA MARIBOR — NOVI SAD

LASTNI DOMAČI PROIZVODI:

Laneno olje, firnež, vse vrste lakov, emajlno-lakastih in oljnatih barv. Kemično čiste in kemično olepšane kakor tudi navadne prstene barve vseh vrst in barvnih tonov, čopičev, steklarskega kleja itd. Znamke „MERA KL“ za obrt, trgovino in industrijo, za železnice, pomorstvo in zrakoplovstvo.

CENE UMERJENE. * TOČNA IN SOLIDNA POSTREŽBA.

Svako sokolsko društvo, svaki član i svaka članica treba da nabavi

Sokolsku knjižnicu

I. sveska:	E. Gangl: O sokolski ideji.
II.	Ing. Lado Bevc: Sokolsko prosvetno delo.
III.	Dr. Miroslav Tyrš: Naš zadatak, smer i cilj.
IV.	Vekoslav Bučar: Dr. Ivan Oražen.
V.	Dr. Miroslav Tyrš: Sokolska gesla.
VI.	Jan Pelikan: Dr. Miroslav Tyrš.
VII.	Jan Křen: Cilj sokolskih teženj.
VIII.	E. Gangl: Tyršovo Sokolstvo. (Sloven. tekst.)
VIII. a	Isto. (Srpsko-hrvatski tekst.)

Svaka sveska stoji 3 Din

ORGANIZACIJA

Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije.

U tvrdom povezu 20 Din

PUTEVI I CILJEVI

U tvrdom povezu 8 Din

Franjo Mačus: **ODBOJKA (VOLLEY BALL)**
U kartonu 12 Din

Franjo Malin: **Praktički udžbenik češkog jezika.**
U kartonu 25 Din

Jugoslovenska Sokolska Matica
Ljubljana, Narodni dom

Telefon 25-43 / Račun poštanske štedionice Ljubljana 13.831